

*Яр Чаллы шәһәренең 48-нче “Винни-Пух” компенсацияләүче балалар бакчасы”
муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе*

“Килешенде”

Өлкән тәрбияче

“ ___ ” _____ 20 ел.

“Раслыйм”

МБМББУ 48-нче “Винни-Пух”
балалар бакчасы” мөдире

_____ Хузина Г.Ф.
“ ___ ” _____ 20 ел.

Каралды:

Педагогик киңәшмә № _____

“ ___ ” _____ 20 ел.

**Балалар бакчасында рус һәм башка милләт балаларын
ТР дәүләт телләренә өйрәтү буенча эш программасы.
2020 -2025 нче уку елы (мәктәпкәчә 4 -7 яшьтәге
балалар өчен «Сөйләм үсеше» белем бирү өлкәсе)**

Төзүчесе: татар теленә өйрәтү буенча
югары квалификацион категорияле тәрбияче
Забирова Гөлназ Мөдәрис кызы

Эчтәлек

I НЧЕ БҮЛЕК. Максат		
1.	Аңлатма язуы	
1.1	Программаның максаты һәм бурычлары	
1.2	Балаларның милли составы	
1.3	Программа принциплары	
1.4	Балаларның яшь үзенчәлекләре	
1.5	Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр	
	Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)	
	Зурлар төркеме (5-6 яшь)	
	Мәктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)	
II НЧЕ БҮЛЕК. Эчтәлек		
2.1	Эш төрләре һәм формалары	
2.2	Инновацион эш	
2.3	Татар теленнән комплекслы - тематик план	
2.4	Ана теленнән комплекслы - тематик план	
2.5	Ата – аналар белән үзара эшчәнлек планы	
2.6	Коррекция эше	
III НЧЕ БҮЛЕК. Оештыру		
3.1	Материаль – техник яктан тәмин ителеш	
3.2	Программалар белән һәм методик яктан тәмин ителеш	
3.3	Предметлы – үстерелешле әйләнә – тирәлек	
3.4	Татар теле бүлмәсенең мохит үсеше планы	
3.5	Эш бүленеше	
3.6	Оештырулы белем бирү эшчәнлегенә челтәре	
IV НЧЕ БҮЛЕК. Презентацияләр		

Аңлатма язуы.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшәргә өйрәтү программасы, укуыту-методик комплекслары (УМК) төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләрен, “Минем өем” (4-5 яшь), “Уйный – уйный үсәбез” (5-6 яшь), “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” (6 - 7 яшь) проектларын үз эченә ала. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына, сөйләм барлыкка килү концепциясенә (Л. С. Выготский, В. В. Давыдов, Е. И. Пассов, П. Я. Гальперин), гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

Балаларны татар телендә сөйләшәргә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәгә сүз байлыгы булдырудан башлана. Аралашуга чыгу өчен нәтижәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар, интерактив уеннар тора.

Яңа сүз өйрәткәндә, сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәржемәсе бирелә; төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтеп) өйрәтелә; уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла; хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырыла: “Исемен әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серле кәрзин”.

Өйрэнгән лексиканы сөйләмдә кулланганда “Бу кем?”, “Кем юк?”, “Кәрзиндә нәрсә бар?”, “Нәрсә юк?”, “Серле янчык”, “Әйе-юк”, “Дәрәсен әйт” дидактик уеннары уйнала. Аралаша белү күнекмәләре булдырганга “Әйдәгез танышабыз”, “Кунакны сыйла”, “Кибеттә”, “Кафеда”, “Телефоннан сөйләшү” уен ситуацияләре оештырыла.

Пиктограммалар мәктәпкә эзерлек төркемдә, яңа сүзләр (фигыльләр) белән беренче тапкыр таныштырганга гына кулланыла.

Тәрбияче сүзлек белән эшләгәндә татар һәм рус телләре өчен уртак сүзләргә таяна ала. Укыту-методик комплекты кысаларында, лексик минимумны үзләштергән очракта, эшчәнлектә планлаштырылган уеннарның эчтәлеген үзгәртү, яңа алымнар керту, баету хуплана.

Төркемнәрдә балаларның һәм тәрбиячеләрнең татар телендә аралашулары һәрдаим булырга тиеш. Эшчәнлектә өйрәнелгән тел материалы, режим моментларында, уен эшчәнлегенә аша (ситуатив күнегүләр, сюжетлы рольле уеннар, үстерелешле диалоглар, сәхнәләштерү һ. б.) ныгытыла.

Рус телле балаларны татарча сөйләшүгә өйрәткәндә балалар бакчасы коллективы һәм эти-аниләрнең бердәм позициядә булуы уңай нәтижә бирә.

I НЧЕ БҮЛЕК. Максат

Программаның максаты:

Информацион – коммуникатив технологияләр, уен – ситуацияләр, күргәзмәлелек кулланып, тел өйрәтү, аралашу теләге тудыру.

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

“Минем өем” проекты

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары:

1. Бер – беренне тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.
2. Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, иң якын кешеләре, уенчылар, ашамлыklar хисабына сүз байлыгын арттыру.
3. Тәрбияче кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап үти, кыска фразаларны кабатлап әйтә белүләренә ирешү.
4. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зиген сәләтләрен үстерү.

Зурлар төркеме (5-6 яшь)

“Уйный – уйный үсәбез” проекты

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары:

1. Әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.
2. Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй жиһазлары, ашамлыklar темасына кергән сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру.
3. Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгуларына ирешү.
4. Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.
5. Диалогик сөйләмне фикер йөртү, хәтер, зиген сәләтләрен үстерү.

Мәктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары:

1. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәжәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуулашу) кагыйдәләрен камилләштерү, балада үзенең сөйләме белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.
2. Ашамлыklar, кыргый хайваннар, кошлар, мәктәп темасына кергән сүзләр

хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру.

3. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә күнектерү.

4. Диалогик һәм монологик сөйләмне, фикер йөртү, хәтер, зинен сәләтләрен үстерү.

Программа принциплары.

Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү;
Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;
Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Күрсәтмәлек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүнең төп чарасы булып торган уен аша үткәргү. *Интеграция принцибы* – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмне техник чаралар ярдәмендә (аудио, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмне үстерү.

Балаларның яшь үзәнчәлекләре

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

Бу яшьтә баланың өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән аралашуда мөстәкыйльлеге үсеш ала. Балалар өлкәннәр белән практик эшләрдә (йомыш үтәү, күмәк уеннар) аралашуны дәвам итү өстенә интеллектуаль аралашуга да омтылалар. Бу күпсанлы сораулар (Нигә?, Ни өчен?, Нәрсә өчен?) бирүдә һәм өлкәннәрдән яңа информация алырга теләүдә күренә. Балаларның сүзлегендә теләктәшлек, кеше хәленә керә белү, кызгану сүзләре барлыкка килә. Яшьтәшләрен үзләренә жәлеп итү өчен балалар аралашуның ситуациясенә карап, интонация, ритм, сүз тизлеген җайлылар. Өлкәннәр белән аралашу вакытында сөйләм этикеты кагыйдәләрен үтәп, исәнләшү, сабуллашу, рәхмәт әйтү, гафу үтенү, юату, кызгану, кеше хәленә керә белү сүзләрен кулланалар. Бу яшьтә баланың сөйләме бәйләнешле һәм эзлекле була.

Зурлар төркеме (5-6 яшь)

Алтынчы яшьтә баланың сөйләм үсешендә мөхим үзгәрешләр барлыкка килә. Авазларны дәрәс әйтү бу яшьтә норма булып тора. Балаларда (чит телгә), татар теленә карата кызыксынулары арта, шул телдә сөйләшәргә, җырларга, аудио – видеоязмалар тыңларга, телевизион тапшырулар карарга теләкләре үсә. Балалар сөйләмдә гомумиләштерүче, күпмәгънәле сүзләр, антонимнар, синонимнар куллана башлыйлар. Аларның сүзлеге профессияне, социаль учреждениеләрне аңлатучы сүзләр, фигыльләр, сыйфатлар хисабына баетыла. Балалар сөйләм әдәбе кагыйдәләрен өйрәнә, мөстәкыйль рәвештә уенлы һәм эшлекле диалоглар төзәргә, туры һәм кыска сөйләмне кулланырга өйрәнәләр, тасвирлау һәм хикәяләү монологында геройның хәлен, кәефен, эпитетлар һәм чагыштырулар кулланып, бирергә сәләтле. Балалар үзара кара – каршы сөйләшәргә, үзләренә юнәлгән сөйләмне аңларга һәм шулай ук тиешле репликаны кулланып җавап бирергә сәләтлеләр. Бу яшьтәге балалар уен ситуацияләре,

проблемалы – эзләнүле уен ситуациләрэн барлыкка китереп, күрсәтмә эсбаплар, мәгълүмати – аралашу технологияләрэн кулланып аралашырга өйрәнәләр.

Мәктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)

Бу яшьтә баланың сөйләмә төрле контингет кешеләре (өлкәннәр һәм яшьтәшләре, таныш һәм таныш булмаган кешеләр) белән аралашуга мөмкинлек бирә. Балалар авазларны дөрес әйтү генә түгел, фонемаларны һәм сүзләрне танылар. Телнең орфологик системасын үзләштерү аларга исемнәрнең, фигыльләрнең һәм сыйфатларның катлаулы грамматик формаларын төзәргә мөмкинлек бирә. Чит телгә карат тотрыклы кызыксыну үсә. Мәгълүмати – аралашу технологияләрэн кулланып аралашырга өйрәнәләр, аудио – видеооязмалар, уку – уку методик комплекларын кулланып предметны, аның билгесен, хәрәкәтен белдерүче сүзләрне һәм сүзтезмәләрне сөйләмдә, аралашуда актив кулланалар. Гади аралашу өчен кирәк булган сөйләм берәмлекләре белән балаларның лексикасы баеи, сүз байлыктары арта.. Бу яшьтәге балалар төзелешә ягыннан катлаулы булмаган хикәя һәм сорау жөмлөләр төзиләр. Татар телендә сөйләшүче әңгәмәдәшенең сөйләмен тыңлый белергә, нәрсә турында сөйләгәнән аңларга тырышалар. Телне аз белүләренә дә карамастан диалогларда катнашырга омыталар. Мәктәпкә эзерлек төркеме балалары бик еш сөйләмдә катлаулы жөмлөләр кулланалар. 6—7 яшьтә баланың сүз байлыгы арта. Диалог төзегәндә бала сорауларга тулы җавап бирергә, үз сораулар бирергә, әңгәмәдәшен аңларга тырыша. Монологик сөйләм дә актив рәвештә үсә. Балалар эзлекле һәм бәйләнешле итеп сөйли алалар.

Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

“Минем өем” проекты

Лексик минимум – якынча 62 сүз. “Минем өем” проекты темалары

(“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыктар”, “Саннар”) буенча бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Аларның тирә-юнь күзаллавын киңәйтә бару, югарыда күрсәтелгән темага караган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру өстендә эшләү, аларда татар телендә сөйләшә башлау теләге уяту.

Актив үзләштерүләренә ирешү өчен әйбер исемнәренен мәгънәсен аңлату һәм аларны дөрес әйтү күнегүләре эшләү. Иң якин кешеләр (*әти, әни, бабай, әби, малай, кыз*), яраткан уенчыктар (*туп, машина, курчак, эт, песи куян, аю*), ашамлыклар (*алма, ипи, сөт, чәй*) һәм саннар (*бер, ике, өч, дүрт, биш*) хисабына сүзлекне баету һәм активлаштыру. Өйрәнгән сүзләрне аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белү күнекмәләрен булдыру. *Алма бир. Мә, алма. Бу кем? Бу нәрсә?* сорауларын аңлап җавап бирергә өйрәтү.

-*Бу кем? – Бу әти.*

-*Бу нәрсә? – Бу туп.*

Нинди? соравын аңларга, дөрес җавап бирергә өйрәтү.

-*Туп нинди? – Кечкенә.*

-*Машина нинди? – Матур.*

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауларны аңларга һәм сөйләмдә җавап кайтарырга өйрәтү. (*Зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт, пычрак, тәмле*).

-*Бу нәрсә? – Бу туп.*

-*Туп нинди? – Туп пычрак (зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт).*

Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны балаларның кабатлап әйтә белүләренә ирешү өстендә эшләү. Аларның өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белүләренә ирешү (*мә, бир, утыр, аша, эч, уйна, ю, ал*). -*Мә, куян. – Бир куян.*

Тәрбияче әйткән билге буенча предметны табу, күрсәтә белергә өйрәтү.

Зур машина ал. Тәмле алма бир.

Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, сабуллаша белергә өйрәтү, сүзләрне дөрес, урынлы куллану.

Исәнме. – Исәнмесез. Сау бул. – Сау булыгыз. Мин кыз. - Мин Оля. Мин малай - Мин Коля.

Таныш предметларның исемнәрен ныгыту, куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләрене
(*Әйе, юк*) дәрәс кулланырга өйрәтү

Син Коля? – Әйе.

Син кыз? – Юк, мин малай.

Мин, син алмашлыкларын аңларга һәм урынлы кулланырга өйрәтү.

Син кем? – Мин Коля.

Кечкенә күләмле шигырьләр, жырлар өйрәтү.

Белем бирү эшчәнлегенең нәтижеләре

Гаилә, уенчыклар, ашамлыклар һәм саннар хисабына сүз байлыгы бар.

Өйрәнгән сүзләрене, кыска фразаларны аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белә.

Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәренә аңлап үти.

Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белә.

Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтара белә.

Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 62 сүз кулланып татар телендә аралаша.

Бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Өйбәр исеменнән мәгънәсен аңлай һәм аларны дәрәс әйтә белә.

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап, җавап бирә.

Өйбәрнең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауны аңлай һәм сөйләмдә җавап кайтара белә.

Раслаучы, инкарь итүче сүзләренә дәрәс кулланына белә.

Мин, син алмашлыкларын аңлай һәм урынлы кулланына.

Кечкенә күләмле шигырьләр, жырлар белә.

Татар телендә сөйләшү теләге бар.

Зурлар төркеме (5-6 яшь)

“Уйный – уйный үсәбез” проекты

Лексик минимум – якынча 45 сүз. “Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап кулланы белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру. Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баепу, тулыландыру. (*Кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, күлмәк, чалбар, бит, кул, өстәл урындык, карават, баллы, ничә, нинди, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кызыл, сары, яшел, зәңгәр, нәрсә кирәк, юа, ки, сал, йокла, хәерле көн, яратам, бар*).

Санау күнекмәләрен ныгыту, сөйләмдә камилләштерү.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә өйрәтү.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләренә ныгыту, урынлы кулланы. (*Әйе, юк*)

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә активлаштыру.

- *Бу кызыл тәлинкә.*

“Минем өем” проекты буенча өйрәнелгән боерык фигураларны ныгыту (*аша, эч, утыр, ю, уйна, йокла*), яңа боерык фигураларны (*ки, сал*) сөйләмдә аңлап дәрәс кулланы белергә өйрәтү, активлаштыру.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.

Белем бирү эшчәнлегенең нәтижеләре

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта 107 сүз кулланып татар телендә аралаша.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап кулланы белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Санау күнекмәләре бар, сөйләмдә кулланына белә.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә.

Раслаучы һәм инкаръ итүче сүзләрне аңлый, урынлы куллана.
Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә дәрәс куллана.
Боерык фыгыльләрне сөйләмдә аңлап дәрәс куллана белә.
Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана белә.

Мәктәпкә әзерлек төркеме (6-7 яшь)

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты

Лексик минимум – якынча 60 сүз. “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баепу, тулыландыру: *син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем, бу нәрсә, нишли, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың, син нишлисең, сикер-сикерәм, сикерә, йөггерә, төлке, йөггер-йөггерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, биш, бишим, ак, кара, җырла-җырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр.*

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс жавап бирә белергә өйрәтү.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү. Монологик сөйләмне үстерү.

Белем бирү эшчәнлегә нәтиҗәләре

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Сөйләмне аралашу чарасы буларак файдалана белә.

Диалогик һәм монологик сөйләм күнекмәләре бар.

Үзара һәм өлкәннәр белән 167 сүз кулланып татар телендә актив аралаша.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс жавап бирә белә. Фыгыльләрне урынлы куллана.

Җырлар, шигырьләр белә.

II нче БҮЛЕК. Эчтәлек

Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, җырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (эти-эниләргә, башка төркем балаларына).

6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләренә ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстерелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

Инновацион эш

Яшәешне электрон технологияләре чолгап алган бу заманда балаларга белем бирү процессы да үзгәрешсез кала алмый. Берничә дистә телеканалдан мультфильмнар карауга, компьютер уеннарына күнегеп беткән балалар өчен, аларның кабул итү мөмкинлекләренә туры килгән яңа чаралар уйлап табу - заман таләбе.

Рус балаларына татар теле өйрәтүдә интерактив такта балаларга белем бирү өчен иң мөһим интерактив инструментларның берсе булып тора. Аның ярдәмендә эшчәнлеккә кызыклы һәм мавыктыргыч итеп оештырырга мөмкин. Интерактив такта төрле мультимедия ресурсларда бирелгән мәгълүматларны файдаланырга, комментарийлар куллануырга, эшчәнлеккә өстәмә мәгълүматлар белән баетырга мөмкинлек бирә. Уенчылар, рәсемнәр куллануы яки ковролинда аңлатып булмаган материалны нәкъ менә интерактив такта ярдәмендә бирергә була. Мондый тактада булган һәрбер объектны күчереп йөртергә, тиз арада яңа рәсемнәр ясарга, аларга төсләр бирергә, үзгәртәргә һәм бетерергә, белем бирүдә ике яклы диалогка ирешергә (интерактив такта-бала), интернеттагы ресурслардан файдаланырга мөмкин (видео материал карау).

Баланың күз алдында барган динамик үзгәрешләр: экрандагы хәрәкәт, төс, тавыш информация бирүне аңлаешлы һәм кызыклы, ә балаларны игътибарлы булырга мәжбүр итә, шуңа күрә тема барлык балаларга да житкерелә дип уйларга нигез бар.

Тәжрибәләр күрсәткәнчә, интерактив такта куллану балаларның өйрәнә торган тема белән кызыксыну дәрәжәсе артуына китерә һәм телне өйрәнү теләкләрен дә арттыра.

«Информацион- коммуникатив технологияләренә мәктәпкәчә яшьтәге балаларның танып-белү эшчәнлекләрен һәм телне үстерүдә куллану» программасын тормышка ашыру өчен бөтен мөмкинлекләр дә тудырылган.

Барлык педагоглар да SMART NOTEBOOK, Microsoft Power Point программаларында методик эшкәртмәләр ясау һәм компьютерны өйрәнү буенча курслар үттеләр. Санитар- гигиеник таләпләргә туры килгән махсус жиһазландырылган кабинет бар.

“Увлекательное обучение” методик эшкәртмәсендә уртанчылар, зурлар һәм мәктәпкә эзерлек төркем балалары өчен интерактив уеннар эшкәртмәләре, эшчәнлек конспектлары бирелгән.

Балаларны Федераль дәүләт белем бирү стандарты таләпләренә туры китереп татар теленә өйрәтү

1. Сөйләм үсеше.

Сүзлек эше, сөйләмнең грамматик төзелеше өстендә эш, аваз культурасы тәрбияләү, бәйләнешле сөйләм үстерү, матур әдәбият һәм халык ижаты белән таныштыру.

2. Социаль- коммуникатив үсеш

Социаль күренешләр (үзәң, якын кешеләр, өлкәннәр хезмәт турында күзаллаулар) белән таныштыру. Хезмәткә уңай караш тәрбияләү.

3. Танып белү.

Балаларның туган як табигате, өлкәннәр хезмәте, ел фасыллары турындагы белемнәрен тирәнәйтү, экологик бәйләнешләренә күрә белү мөмкинлекләрен үстерү

4. Нәфис –нәфәссәти үсеш.

Музыка әсәрләрен куллану аша балаларның фонематик ишетү сәләтен, ритмикасын, эмоциональ сферасын баеп, үстерү. Балаларда әйләнә-тирәгә карата зәвык тәрбияләү.

5. Физик үсеш .

Музыкаль –хэрэкэтле уеннар, сүзле-хэрэкэтле уеннар, аз хэрэкэтле уеннар аша балаларның хэрэкэтчәнлеген арттыру, аларның физик үсешен тээмин итү.

“Минем өем” проекты (4-5 яшьлекләр).

Сөйләм үсеше.	Социаль-коммуникати в үсеш	Танып белү	Нәфис –нәфәссәти үсеш	Физик үсеш
<p>тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уеннарда катнашу. якынча 62 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.</p> <p>Актив сүзләр: эти, эни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чэй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз)</p> <p>Сөйләм үрнәкләре: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)</p> <p>Проектның эчтәлегә түбәндәге темалардан тора:гаилә,</p>	<p>Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар Бармак уены “Гаилә”. <i>Аудио (22 нче кисәк)</i></p> <p>Уен ситуациясе “Хәлләр ничек?”</p> <p>Сүзле уен “Син кем?”</p> <p>Сүзле уен “Рәхмәт әйт”.</p> <p>Уен ситуациясе “Мияу белән Акбай балаларны сыйлый”.</p> <p>Сюжетлы рольле уен “Уенчыклар кибетендә”.</p> <p>Үстерешле диалог “Мияуга уенчык бүләк ит!”</p> <p>Уен ситуациясе</p>	<p>Дидактик уен “Бел!”</p> <p>Дидактик уен “Кем юк?”</p> <p>Дидактик уен “Әйткәнне күрсәт”.</p> <p>Дидактик уен “Исемен дөрес әйт - уйна”.</p> <p>Уен ситуациясе “Сорап ал һәм уйна”.</p> <p>Сүзле уен “Мин кемне уйладым?”</p> <p>Дидактик уен “Тупны өлешләрдән жый”.</p> <p>Дидактик уен “Уйлап әйт, ничә уенчык?”</p> <p>Дидактик уен “Ничә уенчык?”</p> <p>Анимацион сюжет .“Тәмле”</p>	<p>«Минем өем». укыту методик комплектына аудио-кушымта (4-5 яшьлек балалар) -</p> <p>Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау</p> <p>Театральләштерү, сәхнәләштерү</p> <p>Жырлы-биюле уен “Карусель”.</p> <p>Аудиоязма тыңлау һәм жырлау. - Ипи тәмле-тәмле!</p> <p>Жыр тыңлау. Мин курчак. Мин курчак. Мин матур курчак. Мин матур курчак</p> <p>Аудиоязма, жыр тыңлау. <i>Аудио (16 нчы кисәк)</i></p> <p>“Жырлап әйт!” <i>Аудио (55 нче кисәк) “Слушай!”</i>, <i>“Тыңла!”</i></p> <p>Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,</p> <p>“Жырлап әйт!” Бирелгән уенчыклар турында матур, зур, чиста, әйбәт, кечкенә сүзләрен</p>	<p>Хэрэкэтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.</p> <p>Сүзле-хэрэкэтле уен “Туп” . <i>Аудио (43нче кисәк)</i></p> <p>Дидактик уен “Мин кушканны үтә,</p> <p>Сүзле- хэрэкэтле уен: “Зур, кечкенә”</p> <p>Аз хэрэкэтле уен “Мин әйтәм –син эшлә” (Битлекләр белән)</p> <p>Аз хэрэкэтле уен “Командир”</p>

<p>ашамлыклар Уенчыклар саннар <u>Уен “Әйе-юк”.</u> <u>Уен “Хатаны төзөт!”</u> <u>Уен “Дөрес әйт”.</u> <u>Аудиоязма тыңлау һәм рәсемнәрне күрсәтү.</u> <i>Аудио (19 нчы кисәк)</i> <u>Уен “Бел, әйт!”</u> <u>Уен: “Кил монда”</u> <u>Уен ситуациясе “Әби күчтәнәче”.</u> <u>Уен ситуациясе “Акбай һәм Мияу балаларны чәй, ипи, алма, сөт белән сыйлыйлар”.</u> <u>Уен ситуациясе “Акбайны утырт”.</u> <u>Аудиоязма тыңлау, кабатлау.</u> <i>Аудио (30 нчы кисәк)</i> <u>Уен ситуациясе “Зур песигә - зур туп, кечкенә песигә - кечкенә туп бир”.</u> <u>Уен “Бир - мә”.</u> <u>Уенчыклар турында үстерешле диалог.</u> <u>Дидактик уен “Мин нинди уенчык турында уйладым?”</u> <u>Сүзле уен “Уйлап әйт!”.</u> <u>Уен ситуациясе</u></p>	<p><u>“Иптәшенне ашат!”</u> <u>Сүзле уен “Иптәшенне уйнарга чакыр”.</u> <u>Дидактик уен “Уенчыклар юабыз”.</u> <u>Анимацион сюжетлар:</u> <u>1. “Әйдәгез, дуслашыйк”</u> <u>2. “Качышлы уйныйбыз”</u> <u>2. “Азат кунак чакыра”</u> <u>Сюжетлы-рольле уен: “Сыйлым”.</u> <u>“Иптәшенә уенчык юарга тәкъдим ит”.</u> <u>Дидактик уен “Кәрзингә сал”.</u> <u>ИКТ игра “Бү кем?”</u> <u>ИКТ игра “Гаилә”</u> <u>ИКТ игра “Мой”</u></p>	<p><u>кибетендә”</u> <u>ИКТ игра “Сосчитай сколько яблок”</u></p>	<p><u>кертөп жырлау.</u> <i>Аудио (57 нче кисәк)</i> <u>Жыр: “Мин песи. Мин эт.” (А-15)</u> <u>Уенситуациясе “Кем анда?”</u> (Битлекләр белән уен) <u>ИКТ игра “Найди рисунок и приклей”</u></p>	
---	---	--	---	--

<u>Дидактик үен</u> <u>“Тылсымлы гартма”.</u> <u>Дидактик үен</u> <u>“Нәрсә юк?”</u> <u>Анимацион сюжет:</u> <u>“Шалкан”</u> <u>ИКТ игра</u> <u>“Угости фруктами”</u>				
--	--	--	--	--

“Уйный-уйный үсәбез” проекты (5-6 яшьлекләр)

Сөйләм үсеше	Социаль-коммуникатив үсеш	Танып белү.	Нәфис –нәфәссәти үсеш	Физик үсеш
<p>Тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.</p> <p>Актив сүзләр: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз)</p> <p>Сөйләм үрнәкләре: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз).</p> <p>Проектның эчтәлегә түбәндәге темалардан тора:</p>	<p>Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.</p> <p>Сюжетлы-рольле уеннар</p> <p>Анимацион сюжетлар:</p> <p>“Юл мажаралары”</p> <p>“Кем эшләми, шул ашамый”</p> <p>”Аю баласы дөнья белән таныша”</p> <p>“Тату гаилә”</p> <p>“Юмарт аю”</p> <p>Сюжетлы-рольле уен “Кафега барабыз”</p> <p>Сюжетлы-рольле уен “Кибет”</p>	<p><u>Дидактик үен “Дөрес сана”.</u></p> <p><u>Дидактик үен “Ничә?”.</u></p> <p><u>Дидактик үен “Кәрзиндә нәрсә бар?”</u></p> <p>“Сабантуй бәйрәме”</p> <p>“Урманда күнелле уеннар”</p> <p><u>Дидактик үен “Нинди?”.</u></p> <p><u>Дидактик үен “Мин әйтәм, син күрсәт”</u></p> <p><u>ИКТ игра “Что растет на огороде”</u></p> <p><u>ИКТ игра “Угости зайцев”</u></p> <p><u>ИКТ игра “Сколько? Ничә?”</u></p>	<p>«Уйный-уйный үсәбез». укыту методик комплектына аудио-кушымта (5-6 яшьлек балалар) -</p> <p>Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау театральләштерү, сәхнәләштерү</p> <p>Анимацион сюжетлар: “Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”</p> <p>Жырлы – биюле уен “Минем өем”.</p> <p>“Куян күчтәнәче”.</p> <p>Жыр.</p> <p>Жырлы-биюле уен. “Бар безнең бакчабыз”.</p> <p>Жырлы-биюле уен. “Бар матур бакча”.</p> <p>18 нче кисәк</p> <p>Жыр.</p>	<p>Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.</p> <p>Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп”.</p> <p><i>Аудио (43 нче кисәк)</i></p> <p>Дидактик үен “Мин кушканны үтә,</p> <p>Сүзле- хәрәкәтле уен: “Зур, кечкенә”</p> <p>Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм – син эшлә” (Битлекләр белән)</p> <p><i>Аудио (51 нче кисәк)</i></p> <p>“Карусель”.</p> <p>“ Күнелле Сабантуй уеннары”.</p>

<p>яшелчэлэр ашамлыклар савыт- саба киемнэр шәхси гигиена өй жиһазлары бәйрәм “Туган көн” бәйрәм “Сабан туй” Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамьнда кабатлана.</p> <p><u>Дидактик уен</u> <u>“Серле кәрзин”.</u></p> <p><u>Дидактик уен</u> <u>“Бу нәрсә?”</u></p> <p><u>Дидактик уен</u> <u>“Нәрсә юк?”.</u></p> <p><u>.Дидактик уен</u> <u>“Дөресен әйт”.</u></p> <p><u>Анимацион</u> <u>сюжетлар</u></p> <p><u>“Шалкан”</u></p> <p><u>“Кем нәрсә</u> <u>ярата?”.Әкият</u> <u>тыңлау һәм</u> <u>уйнау</u></p> <p><u>Өстәл театры</u> <u>“Өч аю”. 49</u> <u>нчы кисәк</u></p> <p><u>“Маша һәм өч</u> <u>аю”</u></p>	<p><u>Уен</u> <u>ситуациясе</u> <u>“Әйдәгез</u> <u>танышабыз”.</u></p> <p><u>Сюжетлы-</u> <u>рольле уен</u> <u>“Кунак</u> <u>каршылыб</u> <u>ыз”</u></p> <p><u>Уен</u> <u>ситуациясе</u> <u>“Кибетгә”.</u></p> <p><u>ИКТ игра</u> <u>“Кто что</u> <u>моет”</u></p> <p><u>ИКТ игра “В</u> <u>магазинеу</u> <u>медвежонка”</u></p> <p><u>ИКТ игра</u> <u>“Готовимся</u> <u>к зиме”</u></p> <p><u>ИКТ игра</u> <u>“Делаем</u> <u>овощной</u> <u>салат”</u></p>	<p><u>ИКТ игра</u> <u>“Волшебный</u> <u>сад”</u></p>	<p><u>“Уйныйбыз да,</u> <u>жырлыйбыз да”.</u> <u>22 нче кисәк</u></p> <p><u>Жырлы-биюле</u> <u>уен “Кәрзиндә</u> <u>нәрсә бар?”</u></p> <p><u>“Уңыш бәйрәме”.</u> <u>24 нче кисәк Жыр.</u></p> <p><u>28 нче кисәк Жыр.</u> <u>Без ашыйбыз</u> <u>тәмле аш,</u></p> <p><u>“Без киенәбез”.</u> <u>38 нче кисәк Жыр.</u></p> <p><u>43 нче кисәк</u> <u>Бишек жыры</u></p> <p><u>52 нче кисәк</u> <u>Аккалач жыры</u></p> <p><u>57 нче кисәк</u> <u>Яратам, яратам.</u></p> <p><u>“Нәрсә бар?”.</u> <u>60 нчы кисәк</u></p> <p><u>62 нчы кисәк</u> <u>Жыр.</u> <u>Сабантуйга</u> <u>барабыз.</u></p>	
--	---	--	--	--

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты
(6-7 яшьлекләр)

Сөйләм үсеше	Социаль-коммуникатив үсеш	Танып белү.	Нәфис–нәфэссәти үсеш	Физик үсеш
<p>Тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.</p> <p>Актив сүзләр: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгәр, йөгәрәм, чәкчәк, өчпочмак, яшь, бүре, кәрпә, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясым, укыйм, дөфтәр, нәрсә яратасың?(пассив сүз)</p> <p>Проектның эчтәлеген уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган.</p> <p><u>Дидактик уен “Бу нәрсә?”</u> <u>Дидактик уен “Дөресен әйт”</u> <u>Дидактик уен</u></p>	<p>Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар</p> <p><u>Анимацион сюжетлар:</u> <u>“Урман китапханәсендә”</u></p> <p><u>“Көчлеләр, кыюлар, житезләр”.</u></p> <p><u>“Кафегә барабыз”.</u></p> <p><u>“Урманда күңелле уеннар”.</u></p> <p><u>Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”.</u></p> <p><u>Ситуатив күнегү: Телефоннан сөйләшү.</u></p> <p><u>“Кибет”</u> <u>“Танышу”.</u></p> <p><u>Уен ситуациясе “Кая барасың?”</u></p> <p><u>Рәсем ясау: “Милли ашлар”</u></p> <p><u>Уен ситуациясе: “Авылда кунакта”</u></p> <p><u>Уен</u></p>	<p><u>Бармак уены “Тату гайлә”</u></p> <p><u>“Жәнлекләр спорт бәйрәмендә”</u></p> <p><u>Мультфильм: “Циркта”</u></p> <p><u>ИКТ уен “Циркта”</u></p> <p><u>ИКТ уен: “Ничә яшь”</u> <u>Мультфильм: “Урман китапханәсендә”</u></p> <p><u>Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”</u></p> <p><u>Мультфильм: “Урман мәктәбендә”</u></p> <p><u>ИКТ уен “Тылымы мәктәп”</u></p> <p><u>Уен ситуациясе “Табышмакларга җавап тап”.</u></p> <p><u>Дидактик уен “Портфельдә нәрсә бар?”</u></p> <p><u>ИКТ уен “Скоро в школу”</u></p>	<p>« Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар». укыту методик комплектына аудио-кушымта (6-7 яшьлек балалар) -</p> <p>Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау Театральләштерү, сәхнәләштерү</p> <p>Анимацион сюжетлар,</p> <p><u>Татар халык уены “Түбәтәй”.</u></p> <p><u>Мультфильм: “Теремкәй”</u></p> <p><u>“Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү.</u></p> <p><u>“Әйдәгез, биибез”.</u> <i>Аудио (23 нче кисәк)</i></p> <p><u>Аудиоязмадан жыр тыңлау, жырлау “Чана шуа”.</u> <i>Аудио (36 нчы кисәк)</i></p> <p><u>Татар халык уены “Түбәтәй”.</u> <i>Аудио (40 нчы кисәк)</i></p> <p><u>Ситуатив күнегү “Нишли?”</u></p> <p><u>Ирекле бию “Без биибез”.</u> <i>Аудио (44 нче кисәк)</i></p> <p><u>Жыр “Туган көн”.</u> <u>Уен “Жырлыйм”.</u></p>	<p>Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.</p> <p><u>Дидактик уен “Мин кушканны үтә,</u></p> <p><u>Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм – син эшлә”</u> (Битлекләр белән)</p> <p><u>Хәрәкәтле уен: “Командир”</u></p> <p><u>Уен-эстафета “Кем тизрәк”.</u></p> <p><u>Уен ситуациясе “Әйткәнне үтә”</u></p> <p><u>Уен ситуациясе “Зарядка ясымбыз”.</u></p> <p><u>Сүзле-хәрәкәтле уен “Әгәр сиңа ошый икән, шулай ит”.</u> <i>Аудио (43 нче кисәк)</i></p>

<p><u>“Нинди?”.</u> <u>(Лексика:</u> <u>кызыл, сары,</u> <u>яшел, зэнгэр,</u> <u>ак, кара).</u> <u>.Дидактик уен</u> <u>“Сана”.</u> <u>Дидактик уен</u> <u>“Кем нишли?”</u></p> <p><u>Уен</u> <u>ситуациясе:</u> <u>“Әйдәгез,</u> <u>танышабыз”.</u> <u>.Уен ситуациясе</u> <u>“Мияу</u> <u>кунакта”.</u> <u>.Уен ситуациясе</u> <u>“Акбай белән</u> <u>Мияу бездә</u> <u>кунакта”.</u> <u>Аудио (3 нче</u> <u>кисәк).</u> <u>Сүзле уен</u> <u>“Хәерле көн”.</u> <u>.Устерешле</u> <u>диалог</u> <u>“Телефоннан</u> <u>сөйләшәбез”.</u> <u>Сүзле уен</u> <u>“Кайтаваз”–</u> <u>“Эхо”.</u> <u>.Сүзле уен</u> <u>“Сора – жавап</u> <u>бир”.</u> <u>Уен</u> <u>ситуациясе:</u> <u>“Уенчыкларны</u> <u>йокыдан уят,</u> <u>утырт”.</u> <u>Сүзле уен</u> <u>“Акбайны</u> <u>сыйлыйбыз”.</u> <u>Сүзле уен</u> <u>“Мияуны</u> <u>сыйлыйбыз”.</u> <u>Уен ситуациясе</u> <u>“Иптәшенне</u> <u>сыйла”.</u></p> <p><u>Уен ситуациясе</u> <u>“Тауда”.</u></p> <p><u>Сүзле уен</u></p>	<p><u>ситуациясе</u> <u>“Мәктәптә”.</u></p> <p><u>Уен</u> <u>ситуациясе</u> <u>“Кафега</u> <u>барабыз”.</u></p> <p><u>Устерешле</u> <u>диалог</u> <u>“Интервью</u> <u>бирү”.</u></p> <p><u>Уен</u> <u>ситуациясе</u> <u>“Үзең</u> <u>турында</u> <u>сөйлә”.</u></p> <p><u>Уен</u> <u>ситуациясе</u> <u>“Кунак</u> <u>килә”.</u></p> <p><u>Уен</u> <u>“Компот,</u> <u>салат</u> <u>ясыйбыз”</u></p> <p><u>.Уен</u> <u>ситуациясе</u> <u>“Хәерле</u> <u>көн”.</u></p> <p><u>ИКТ уен</u> <u>“Әнигә</u> <u>булыш”</u></p>		<p><u>Аудио (45 нче</u> <u>кисәк)</u></p> <p><u>“Кем нәрсә</u> <u>ярата?” әкиятен</u> <u>сәхнәләштерү.</u> <u>Бергә жырлап,</u> <u>бииләр.</u> <u>Аудио (66 нчы</u> <u>кисәк)</u></p> <p><u>“Теремкәй”</u> <u>әкиятен</u> <u>сәхнәләштерү.</u> <u>Күнелле музыка.</u> <u>Бииләр.</u></p> <p><u>Өстәл театры</u> <u>“Теремкәй”</u> <u>әкиятә.</u></p>	
---	---	--	--	--

<p><u>“Нишли?”</u> <u>. Устерешле</u> <u>диалог “Бу</u> <u>нәрсә?</u> <u>Нишли?”</u></p> <p><u>Устерешле</u> <u>диалог “Минем</u> <u>бүләгем”.</u></p> <p><u>Уен ситуациясе</u> <u>“Сәяхәткә</u> <u>әзерләнәбез”.</u> <u>Мультфильм</u> <u>“Теремкәй”.</u></p> <p><u>Өстәл театры</u> <u>“Кем нәрсә</u> <u>ярата?”</u></p> <p><u>“Аю баласы</u> <u>дөнья белән</u> <u>таныша”</u></p> <p><u>“Батыр Мияу</u> <u>һәм куркак</u> <u>Куянкай”</u></p>				
---	--	--	--	--

Татар балаларына ана теле өйрәтү (3-4 яшь) “Туган телдә сөйләшәбез”

Сөйләм үсеше	Социаль-коммуникатив үсеш	Танып белү	Нәфис-нәфәсәти үсеш	Физик үсеш
<p>тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уеннарда катнашу. эти, эни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, пәси, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур,</p>	<p>Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар Бармак уены “Гаилә”. Аудио (22 нче кисәк) Сүзле уен “Чәбәкәй”</p> <p>“Чылбыр”</p> <p>Уен ситуациясе “Хәлләр ничек?”</p> <p>Сүзле уен “Син</p>	<p>Дидактик уен “Бел!”</p> <p>Дидактик уен “Кем юк?”</p> <p>Дидактик уен “Әйткәнне күрсәт”.</p> <p>Дидактик уен “Исемен дәрәс әйт - уйна”.</p> <p>Уен ситуациясе “Сорап ал һәм уйна”.</p>	<p>Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау Театральләштерү, сәхнәләштерү</p> <p>Жырлы-биюле уен “Карусель”.</p> <p>“Алмакай” Аудиоязма тыңлау һәм жырлау. - Ипи тәмле-тәмле!</p> <p>Жыр тыңлау. Мин курчак. Мин курчак.</p>	<p>Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп” . Аудио (43 нче кисәк)</p> <p>Дидактик уен “Мин кушканны үтә,</p> <p>Сүзле-хәрәкәтле уен: “Зур, кечкенә”</p>

<p>курчак, куян, аю, хэллэр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш, утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничэ? нинди? Уен “Әйе-юк”. Уен “Хатаны төзэт!”. Уен “Дөрес әйт”. Аудиоюзма тыңлау һәм рәсемнәрне күрсәтү. Аудио (19 нчы кисәк) Уен “Бел, әйт!” Уен: “Кил монда” Уен ситуациясе “Әби күчтәнәче”. Уен ситуациясе “Акбай һәм Мияу балаларны чәй, ипи, алма, сөт белән сыйлылар”. Уен ситуациясе “Акбайны утырт”. Аудиоюзма тыңлау, кабатлау. Аудио (30 нчы кисәк) Уен ситуациясе “Зур песигә - зур туп, кечкенә песигә - кечкенә туп бир”. Уен “Бир - мә”. Уенчыклар турында үстерешле диалог.</p>	<p>кем?”</p> <p>Сүзле уен “Рәхмәт әйт”.</p> <p>Уен ситуациясе “Мияу белән Акбай балаларны сыйлы”</p> <p>Сюжетлы рольле уен “Уенчыклар кибетендә”.</p> <p>“Мин – шофер”</p> <p>Үстерешле диалог “Мияуга уенчык бүләк ит!”</p> <p>Уен ситуациясе “Иптәшене ашат!”</p> <p>Сүзле уен “Иптәшене уйнарга чакыр”.</p> <p>Дидактик уен “Уенчыклар юабыз”. Анимацион сюжетлар: 1. “Әйдәгез, дулашык” 2. “Качышлы уйныйбыз” 2. “Азат кунак чакыра”</p> <p>Сюжетлы- рольле уен: “Сыйлым”. “Кер юабыз”</p> <p>“Кояшны макта”</p> <p>“Иптәшенә уенчык юарга тәкъдим ит”.</p>	<p>Сүзле уен “Мин кемне уйладым?”</p> <p>Дидактик уен “Тупны өлешләрдән жый”.</p> <p>“Серле сандык”</p> <p>“Чыршы бизә”</p> <p>Дидактик уен “Уйлап әйт, ничә уенчык?”</p> <p>Дидактик уен “Ничә уенчык?”</p> <p>Анимацион сюжет .“Тәмле” кибетендә”</p> <p>ИКТ игра “Сосчитай сколько яблок”</p>	<p>Мин матур курчак. Мин матур курчак Аудиоюзма, жыр тыңлау. Аудио (16 нчы кисәк) “Жырлап әйт!” Аудио (55 нче кисәк) “Слушай!”, “Тыңла!” Бер, ике, өч, дүрт, биш аю, “Күрсәт әле үскәнем” “Жырлап әйт!” “Әниләр бәйрәме” Бирелгән уенчыклар турында матур, зур, чиста, әйбәт, кечкенә сүзләрен кертәп жырлау. Аудио (57 нче кисәк) Жыр: “Мин песи. Мин эт.” (А-15) Уен ситуациясе “Кем анда?” (Битлекләр белән уен) “Солдат булам” “Каратист” “Самолет” “Яз житә” ИКТ игра “Найди рисунок и приклей”</p>	<p>“Кар бөртекләре жыю”</p> <p>“Кар ява”</p> <p>“Тундырам”</p> <p>Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә” (Битлекләр белән)</p> <p>“Песи балалары”</p> <p>Аз хәрәкәтле уен “Командир”</p> <p>“Үсәм”</p> <p>“Кояш һәм яңгыр”</p> <p>“Төлке һәм тавыклар”</p> <p>“Аю – бүре”</p> <p>“Төлке һәм этәчләр”</p> <p>“Кояш, болыт, яңгыр”</p> <p>“Житез кошлар”</p> <p>“Песи һәм кошлар”</p> <p>“Кәжә һәм балалар”</p> <p>“Кәжәләр”</p> <p>“Күбәләк һәм чәчәкләр”</p> <p>“Аю һәм бал кортлары”</p> <p>“Карга, тавык</p>
---	---	--	--	--

<p>Дидактик уен “Мин нинди уенчык турында уйладың?”</p> <p>Сүзле уен “Уйлап әйт!”.</p> <p>Уен ситуациясе</p> <p>Дидактик уен “Тылсымлы тартма”.</p> <p>Дидактик уен “Нәрсә юк?”</p> <p>Анимацион сюжет: “Шалкан”</p> <p>ИКТ игра “Угости</p>	<p>“Куяннар”</p> <p>Дидактик уен “Кәрзингә сал”.</p> <p>ИКТ игра “Бу кем?”</p> <p>ИКТ игра “Гаилә”</p> <p>ИКТ игра “Мой”</p>		<p>“Язгы тамчы”</p>	<p>һәм чебиләр”</p>
--	--	--	---------------------	---------------------

Татар балаларына ана теле өйрәтү(4-5 яшь) “Туган телдә сөйләшәбез”

Сөйләм үсеше	Социаль-коммуникатив үсеш	Танып белү	Нәфис-нәфәсәти үсеш	Физик үсеш
<p>тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уеннарда катнашу. әти, әни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кәбестә, суган, кишер, помидор, бәрәңге, шалкан, , үсә, чия, груша,слива, баллы, әче, май, ботка, кил монда, утыр, бир, аша, эч, чәк-чәк, коймак, бөлеш, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян,</p>	<p>Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар Бармак уены “Гаилә”. Аудио (22 нче кисәк) Сүзле уен “Үзеңне макта” “Чылбыр” Уен ситуациясе “Хәлләр ничек?” Сүзле уен “Син кем?” Сүзле уен “Рәхмәт әйт”. Уен ситуациясе “Мияу белән Акбай балаларны сыйлый” Сюжетлы рольле уен “ Уенчыклар кибетендә”. Үстерешле</p>	<p>Дидактик уен “Бел!”</p> <p>Дидактик уен “Кем юк?”</p> <p>“Чәбәкәй”</p> <p>“Мин әйтәм – син тап”</p> <p>Дидактик уен “Әйткәнне күрсәт”.</p> <p>“Гаилә чәчәге”</p> <p>Дидактик уен “Исемен дәрәс әйт - уйна”.</p> <p>“Бу кем? Нишли?”</p> <p>“Яфрак бәйрәме”</p> <p>“Мин нинди яшелчә уйладың”</p> <p>Уен ситуациясе “Сорап ал һәм уйна”.</p> <p>Сүзле уен “Мин кемне уйладың?”</p> <p>Дидактик уен</p>	<p>Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау</p> <p>Театральләштерү, сәхнәләштерү</p> <p>Жырлы-биюле уен “Карусель”.</p> <p>“Көз һәм балалар жыры”</p> <p>Аудиоязма тыңлау һәм жырлау. - Ипи тәмле-тәмле!</p> <p>Жыр тыңлау. Мин курчак. Мин матур курчак. Мин матур курчак. Аудиоязма, жыр тыңлау. Аудио (16 нчы кисәк) “Жырлап әйт!”</p>	<p>Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. “Әйдәгез танышабыз” “Кем юк” Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп” . Аудио (43 нче кисәк) “Күрсәт әле үскәнем” “Соры куян юына” “Яфраклар белән уен” “Үз кәрзиненне тап” “Кем күбрәк жыя” “Без барабыз, барабыз, алма күреп алабыз” “Ак калач” “Самавыр”</p>

<p>аю, оча, йөри, сикерә, бар, күп, аз, әйбәт, самолет, шакмак, кыш бабай, кар кызы, чыршы, чыршыкай, тун, кар, урман, кар йомшакмы?, итек, бүре, тиен, ат, эт, төлке, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю,су, бит, кул, бияләй, башлык, чалбар, итек, танкист, летчик, герой, карак песи, медаль, вертолет, кабина, солдат, очучы, кораб, бер, ике, өч, дүрт, биш, кара карга, сыерчык, торна, жырлый, оя, утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? Уен “Әйе-юк”. Уен “Хатаны төзәт!” Уен “Дөрөс әйт”. Аудиозма тыңлау һәм рәсемнәрне күрсәтү. Аудио (19 нчы кисәк) Уен “Бел, әйт!” Уен: “Кил монда” Уен ситуациясе “Әби күчтәнәче”. Уен ситуациясе “Акбай һәм Мияу</p>	<p>диалог “Мияуга уенчык бүләк ит!” Уен ситуациясе “Иптәшеңне ашат!” Сүзле уен “Иптәшеңне уйнарга чакыр”. “Пескәем” Дидактик уен “Уенчыклар юабыз”. Анимацион сюжетлар: 1. “Әйдәгез, дулашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 2. “Азат кунак чакыра” Сюжетлы-рольле уен: “Сыйлыйм”. “Кер юабыз” “Кояшны макта” “Иптәшең уенчык юарга тәкъдим ит”. “Куяннар” Дидактик уен “Кәрзингә сал”. ИКТ игра “Бу кем?” ИКТ игра “Гаилә” ИКТ игра “Мой”</p>	<p>“Тупны өлешләрдән жый”. “Мин башлайым, син дәвам ит” “Серле сандык” “Посылка килде” Дидактик уен “Уйлап әйт, ничә уенчык?” “Тылсымлы тартма” “Ватык телефон” Дидактик уен “Ничә уенчык?” “Уенчык нинди?” Анимацион сюжет “Тәмле” кибетендә” ИКТ игра “Сосчитай сколько яблок”</p>	<p>Аудио (55 нче кисәк) “Слушай!”, “Тыңла!” Бер, ике, өч, дүрт, биш аю, “Күрсәт әле үскәнем” “Жырлап әйт!” “Яз житә” “Әтәч” Бирелгән уенчыклар турында матур, зур, чиста, әйбәт, кечкенә сүзләрен кертеп жырлау. Аудио (57 нче кисәк) Жыр: “Мин песи. Мин эт.” (А-15) Уен ситуациясе “Кем анда?” (Битлекләр белән уен) “Солдат булам” “Самолет” “Яз житә” ИКТ игра “Найди рисунок и приклей” “Язгы тамчы”</p>	<p>Дидактик уен “Мин кушканны үтә, Сүзле-хәрәкәтле уен: “Зур, кечкенә” “Кар ява” “Мин әйтәм, син эшлә” “Песи һәм тычканнар” “Кем житез” “Аяк кулны көчле итә” Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә” (Битлекләр белән) “Март” “Өйгә кергән сыерчык” “Без инде хәзер зурлар” “Песи балалары” Аз хәрәкәтле уен “Командир” “Төлке һәм тавыклар” “Төлке һәм әтәчләр” “Кояш, болыт, яңгыр”</p>
---	--	--	---	---

<p>балаларны чэй, ипи, алма, сөт белән сыйлылар”. Уен ситуациясе “Акбайны утырт”. Аудиоязма тыңлау, кабатлау. Аудио (30 нчы кисәк) Уен ситуациясе “Зур песигә - зур туп, кечкенә песигә - кечкенә туп бир”. Уен “Бир - мә”. Уенчыклар турында үстерешле диалог. Дидактик уен “Мин нинди уенчык турында уйладың?” Тәлинкә, кашык, чәйнәк, түгәрәксыер, кәжә, чирәм, сакалын селкетә, этәч Сүзле уен “Уйлап әйт!”. Уен ситуациясе Дидактик уен “Тылсымлы тартма”. Дидактик уен “Нәрсә юк?” Анимацион сюжет: “Шалкан” ИКТ игра “Угости</p>				
--	--	--	--	--

Татар балаларына ана теле өйрәтү (5-6 яшь) “Туган телдә сөйләшәбез”

Сөйләм үсеше	Социаль-коммуникатив үсеш	Танып белү	Нәфис-нәфәсәти үсеш	Физик үсеш
--------------	---------------------------	------------	---------------------	------------

<p>тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уеннарда катнашу. эти, эни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, минем исемем Марат, сиңа ничә яшь?. Көз, яфрак, сары, сап-сары, яфрак ята, жыл исә, яңгыр ява, кызыл, яшел, кетер-кетер килә, шалкан, кәбестә, чөгендер, кыяр, ничә, помидор, суган, йомшак, каты, этәч, ак, матур, йомшак, итек, әче, тәмле, зәңгәр, Казан, флаг, герб, гимн, Син кайда яшисең?, Татарстан нинди?, Яр Чаллы, шәһәр, КамАЗ, бай, су, юа, юам, ю, аш, ботка, кәстрүл, булыш, эшлә, күлмәк, итек, бүрек, тун, бияләй, чалбар, кыш, кар ява, кар бөртеге, салкын, кар бабай, чана, чаңгы, кар кызы, кыш бабай, бәйрәм белән, бүләк, чыршы, тегүче, яз, жәй, көз, кыстыбый, эш</p>	<p>“Әби белән бабай бездә кунакта “Гаилә белән таныштыр”, “Үзең турында сөйлә” “Балаларны сыйла” “Сорап ал” “Тәржемәче” “Акбай күчтәнәче” “Куянарны сыйла” “Яшелчәләр кибете” “Ярминкәгә барабыз” “Мин нәрсә уйладым”, “Яшел туп” “Белмәмеш кунакка килгән” Дөресен әйтсәң бирәм” “Рәссам нәрсә алып килгән” “Яшелчә ю” “Куянга яшелчә бир” “Алма кирәк”, “Нинди алма” “Тәржемәче”, “Тасвирлау” “Базарда” “Үзең турында сөйлә” “Савыт-саба сайлыбыз” “Кибет” “Ватык телефон” “Сорап ал” “Чәй табыны эзерлә” “Курчак,Алиягә булыш” “Курчакны урамга киендер” “Тасвирлап сөйлә” “Ашханә”</p>	<p>“Кем юк?” “Нәрсә артык?” “Бер-күп” “Дөрес сайлап ал” “Серле кәрзин” “Ничә әйт” “Тукмар белән Чукмар” әкиятә “Куяң кызы” әкиятә “Кайсы әкияттән” “Тылсымлы шакмак” “Серле янчык” “Сана” “Хатаны төзәт” “Уйный-уйный эшлибез” “Түгәлдә нәрсә үсә” “Юл мажаралары” “Нинди төс юк?” “Төсне тап” “Әйе, юк” “Ак барс” сюжеты “Яшелчә салаты ясыйбыз” Анимацион сюжет “Кем эшләми, шул ашамый” “Кем нәрсә ярата” “Яшелчә ашы пешерү” “Кайда нәрсә үсә” “Гаиләдә кем бар?” “Гаилә чәчәге” Сюжет “Өч аю” “Син нәрсә киясең” “Киенәр кибетендә” Сюжет “Хат ташучы кар бабай” Сюжет</p>	<p>“Минем өем” “Бар матур бакча” “Мин яратам сиңе Татарстан” “Яшерәм яулык” “Кемгә нәрсә кирәк?” “Кәрзиндә нәрсә бар?” “Зәңгәр чынаяк” “Солдатта булган диләр” “Карусель” “Әниләр бәйрәме” жыры “Әни кирәк” “Коймаклар” “Ак ипи” “Нәүрүз һәм балалар жыры” “Туган тел” “Бала белән күбәләк” “Жиләк жыю” “Солдат булам” “Кояшлы ил”</p>	<p>“Командир” “Барабыз, барабыз, кыяр кхреп алабыз” “Кем күпме жыя” “Капкалы” “Күңелле туп” “Син кемне яратасың” “Күрсәт әле үскәнем” “Мин кушканны эшлә” “Без инде хәзер зурлар” “Утыр, утыр Мәликә” “Ак куянкай” “Матур” “Кунаклар” “Март” “Очты-очты” “Яңгыр” “Песи һәм сыерчыклар” “Күбәләк һәм бала” “Чәчәкләр” “Бөжәкләр” Бармак гимнастикасы. “Минем кебек эшлә” “Аю бабай” “Урманда яңгыр”</p>
---	--	---	--	--

<p>киеме, бэйрэм киеме, милли кием, ки, сал, йокла, бизи, шөл, башлык, бит, кул, баш, куз, авыз, борын, аяк, хәерле көн, өстәл, урындык, карават, бүлмә, шкаф, тәрәзә, идән, түшәм, очучы, диңгезче, танкист, чик сакчысы, көчле, кыю, гөрләвек ага, кояш жылыга, тамчы тама, кошлар кайта, киң, тар, күңелле, тыныч тавыш, кычкырып, сыерчык, кара карга, карлыгач, бозны тишә, кага ишек, пушка, ракета, парашютчы, ландыш, ромашка, мэк, күк чәчәк, тузганак, бөжәкләр, бал корты, чебен, черки, шөпшә, чикерткә, кырмыска, күбәләк, үрдәк бәбкәсе, эссе, кояш кыздыра, кура, жиләк, жир жиләк, чебен гөмбәсе, файдалы, агулы, кычкырма, сукмак, өзмә, сукмак, көрәш, чүлмәк вату, капчык киеп йөгөрү, жиңүче</p>	<p>“Курчакны йоклат” “Кибеттә үзеңне ничек тотарга” “Хәерле көн телә” Өстәл театры “Өч аю” “Тасвирлап сөйлә” “Аюларга савыт-саба бир” “Ягымлы сүз әйт” “Уенчык бүләк ит”</p>	<p>“Чисталыкта матурлык” “Нәрсәгә охшаган” Сюжет “Ни өчен киёмнәр югалган” “Кайда нәрсә” Сюжет “Маша һәм өч аю” Сюжет “Өч кыз” Сюжет “Туган көн” Сюжет “Яңа өйгә күчәбез” “Кайсы эсәрдән” “Нәрсә юк. Кем юк” “Кем нәрсә эшли” “Тәржемәче” Сюжет “Туган көн” “Искә төшер” “Рәссамның хатасын төзәт”</p>		
--	--	--	--	--

Татар балаларына ана теле өйрәтү(6-7 яшь) “Туган телдә сөйләшәбез”

Сөйләм үсеше	Социаль-коммуникатив үсеш	Танып белү	Нәфис-нәфәсәти үсеш	Физик үсеш
<p>Хәерле иртә, тыныч йокы, зинһар өчен, хәерле кич, начар, ямьсез, тырыш, ялкау, Татарстан, Яр Чаллы, Син кайсы республикада яшисең?- Мин Татарстанда яшим. – Татарстан нинди? – Татартсан зур, бай, чиста, Чукмар, Тукмар, Сертотмас үрдәк (соскы борын бакылдык, күп сөйләшә бакылдык). Алтын житте. Яфраklar саргая, жиргә коела. Алтын көз килде. Яфраklar сары, кызыл, матур. Яңгыр ява. Бакчада яшелчәләр үсә. Мин көзне яратам, тычкан, Кабак чөгәндер түтәл зур-кечкенә эче-баллы кыяр,кәбестә помидор...- яшелчәләр Сарымсак Бу яшелчә бакчасы. Бакчада кишер, кәбестә, суган ...үсә. Алсу кыяр жыя.</p>	<p>“Татар кызы килгән” “Мәскәүдән кунак килгән” “Син кем?” “Жәмлә үстерүчеләр ярышы” “Яшелчәләр кибетендә”, “Мияу белән Акбай кунакка килгән”, “Дусларны сыйлыйбыз” “Уңыш бабай яшелчәләр жибәргән” “Жиләк-жимеш кибетендә” “Кафега барабыз” “Алсу яңа өйгә кунакка чакыра” “Рәсем турында сөйлә” “Ватык телефон” “Билет бир әле” “Кафеда” “Интервью бирү” “Циркка барабыз” “Тауда” Уен “Киёмнәр кибетендә” “Мәктәпкә барам” “Серле хат” “Портфельдә нәрсә бар?”</p>	<p>“Киресен әйт” Сюжет “Мияу адашкан” Сюжет “Шалкан”, Сюжет “Аю баласы дөнья белән таныша” “Бу кайсы әкият героe” Мультфильм “Тукмар белән Чукмар” Мультфильм “Сертотмас үрдәк” “Башын әйтәм, ахырын тап” “Яшелчә ашы пешерү” “Хатаны төзәт”, Мультфильм Батыр Мияу белән Куркак куянкай” “Бер сүз белән әйт”, “Киресен әйт”. “Серле капчык” Әкият карау “Өч кыз” “Кем нәрсә эшли” “Тылсымлы ашъяулык” “Кем күбрәк мактый” “Самавар” Мультфильм “Ике кыз” “Кайда нәрсә” “Булсаң зирәк әйт тизрәк” Сюжет</p>	<p>Татар бие “Бар матур бакча” “Кояшлы ил” “Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү, Сюжет “Шалкан”, “Чума үрдәк, чума каз” “Көз ,көз әйт әле” “Капкалы уены” “Юмарт аю” өстәл театры “Кунаklar” “Әйдәгез биибез” “Әниемә”жырын тыңлау “Жәнлекләр спорт бәйрәмендә” өстәл театры “Кыш бабай “ жыры “Минем чалбар озын” “Мин жырлыйм” “Башмакчы”, “Туган тел” “Теремкәй” әкиятен сәхнәләштерү</p>	<p>“Төлке һәм казлар” “Бу бармак – балан” “Ак калач” “Тиз уйла” Бармак уены “Йорт жиһазлары” “Кем тизрәк” “Зарядка ясыйбыз” “Буяу сатам” “Кар ява” Бармак уены “Кошлар” “Оча-очмый” “Түбәтәй” “Без биибез” “Әгәр сиңа ошый икән” “Күрсәт әле үскәнем” “Чума үрдәк чума каз” “Теремкәй”</p>

<p>Кыяр яшел, зур, (кечкенә), чиста, файдалы... «Кем эшләми, шул ашамый», Жиләк- жимеш Бу бармак – алма, бу бармак - чия... Винегрет, борыч озынча кыяр ачы суган кызыл чөгендер Сары, кечкенә, ачы, түгәрәк, түтәлдә үсә. (Суган), Ипи. “Ипи-тоз- якты йөз” Тракторчы, комбайнчы, шофёр, ... – механизаторлар. Чәк-чәк, өчпочмак, коймак, кыстыбый. Кечкенә, түгәрәк, сары, баллы, тәмле. Ул нәрсә? (Чәк-чәк) h.б. Әби өчпочмак пешерә. Өчпочмак тәмле, йомшак. Өчпочмакта ит, суган бәрәңге бар. Мин өчпочмак яратам., Шикәр, бал, токмач, каймак - Акбай, сиңа нәрсә кирәк? - Миңа токмачлы аш, каймак, баллы чәй кирәк. - Ашыгыз тәмле булсын! - Рәхмәт! Шикәр, токмач, каймак, чәй, сөт</p>		<p>“Көчлеләр, житезләр, кыюлар” Сюжет “Циркта” Сюжет “Төлке һәм каз” Сюжет “Урманда зур концерт” “Посылка жибәрү” “Тәржемәче” “Символны хәрбигә бир” “Бу кайсы шигырьдән” Сюжет “Мияуның туган көне” Сюжет “Урман мәктәбендә” Мультфильм “Агачлар да елый” Сюжет “Кем нәрсә ярата” “Могҗизалар кыры” Сюжет “Уйный- уйный эшлибез” “Нинди төс юк” Сюжет “Юл мажаралары”</p>		
--	--	--	--	--

<p>ипи - ашамлыктар Бал, чәк-чәк, кыстыбый, бөлеш, өчпочмак Ашыгыз тәмле булсын! Рәхим итегез! Рәхмәт!, Чынаяк, тәлинка, кашык, чөнечке, пычак, чәйнек. Савыт-саба - Алсу, син нишлисең? - Мин чынаяк юам. Бу чәйнек. Чәйнек матур, чиста, зәңгәр. Чәйнектә чәй бар. Мин чәй яратам., Урындык, өстәл, карават. Китап өстәлдә, аю урындыкта... Түбәтәй, камзул, калфак, читек, альяпкыч. Бу Алсу. Ул татар кызы. Алсу яшел күлмәк кигән. Күлмәк матур, озын (кыска), яңа. Бу калфак. ... Бу Маша. Ул рус кызы. Маша кызыл сарафан кигән. Сарафан матур, озын, чиста. ... “Кунак ашы – кара-каршы” Сикер, сикерә, сикерәм, йөгәрә., Зинһар өчен Ашыгыз тәмле булсын! Сикер! Йөгәр! Уйна! Бас! Утыр! Бие! Жырла!</p>				
---	--	--	--	--

<p>Көчле, житез, кыю, батыр., Төлке, бүре, керпе, тиен, поши. Бу - куян, урманда яши. Ул ак, матур, йомшак, куркак. Куян кэбестә, кишер ярата һ.б. Хэйләкәр, житез, матур, йомшак, урманда яши. Ул нәрсә? Хэйләкәр төлке, син кайда? кыргыз хайваннар, жәнлекләр. Иртә тора, кикрикүк дип кычкыра. Ул нәрсә? Ак, кызыл, кара, йомырка сала. Ул нәрсә? Этәч, үрдәк, тавык, чеби, күркә, каз. Бу тавык. Тавык ак төстә, матур. Тавык йомырка сала. Тавык жим ашый. Кәжә, сыер, ат, сарык, эт, песи - йорт хайваннары. Тавык, үрдәк, этәч, каз, күркә- йорт кошлары.</p> <p>Кәжә ярата кэбестә. Бирә сөт сыер. Төлке, каз Зур бүре ... (йөгәрә). Кечкенә тычкан ... (сыр ашый). Ак куян ... (сикерә). ... Салкын. Жил</p>				
--	--	--	--	--

<p>исэ, ак, йомшак кар ява. Бу кайсы вакыт? Кыш – житте, кар –ява...</p> <p>“Кар күп булса, иген уңар.” Ыш-ыш-ыш, Килеп житте матур кыш. Балалар урамда уйныйлар. Алсу тимераякта шуа. Алия чана шуа. Булат белән Әминә кар бабай ясыйлар... Бу тау. Тау зур, матур, ак, биек. Алсу чана шуа. Булат белән Азат кар бабай ясый. Урамда кар ява. Кыш матур, рэхәт... Чыршы, Кыш бабай, Кар кызы, Кар бабай. Бу чыршы. Ул яшел төстә, кечкенә (зур), матур. Балалар, чыршы бизиләр. Бәйрәмгә Кыш бабай, Кар кызы килгән. Бәйрәмдә күңелле, рэхәт. Урамда-кыш. Балалар урамда уйныйлар. Алия чана шуа. Булат белән Әминә кар бабай ясыйлар... Кыш салкын. Кар йомшак, ак. Алсу чана шуа. Булат чаңгы шуа. Мин үрдәк. Мин матур, зур,</p>				
--	--	--	--	--

<p> эйбэт, чиста, сары. Мин чана шуам. Чыпчык, саескан, песнэк, кызылтүш. - Чыпчык, кил монда! Утыр. Нәрсә кирәк? - Ипи (аш, ботка, алма...) бир эле. - Мә, чыпчык, ипи аша! - Рәхмәт, ипи тәмле... Төлке бии. Мин биим. Тукран. Мин чыпчык. Мин матур, кечкенә, эйбэт. Мин сикерәм, биим, ... Син кем? Кечкенә, матур, чиста, сары. Ит ярата. Бу нәрсә? Башлык, тун, итек, яулык, чалбар, күлмәк, озын- кыска ки, сал. Башлык, тун, итек, яулык. “Кием кешене бизи” Мә, Акбай, сары күлмәк, ки! Муса Жәлил, сэгать. Карак песи. Дуслык татар, рус, чуваш, мари, удмурт, башкорт. “Бер, ике, өч. Бездә дуслык, бездә көч.” Чуваш, мари, удмурт, мордва, башкорт. </p>				
--	--	--	--	--

<p> Яз жигте, тамчы тама, кошлар кайта, кояш жылыта. Яз матур, жылы. Там, там, тамчы, там, Тамуыңны яратам. Тамган тамчыларга карап, Мин жырларга (биергә, уйнарга...) яратам. Нәүрүз, Нәүрүзбикә, бәйрәм, Нәүрүз котлы булсын! -Син кем? -Мин-тычкан. -Нинди тычкан? -Кечкенә, матур. эйбәт, чиста тычкан. -Син нишлисең? -Мин сикерәм, йөгерәм... Сьерчык, кара карга, сандугач, карлыгач. Карга, чыпчык, син кал, син чык! Кара карга оча. Сьерчык жырлый һ.б. Бу кара карга. Кара карга зур, матур, кара. “Карга әйтә кар, кар...” - Әтәч, кил монда. Мә, ипи аша. - Рәхмәт, ипи тәмле... Мәктәп укучы, китап, дәфтәр, укытучы. Бу- мәктәп. Мәктәп-зур, </p>				
---	--	--	--	--

<p> биек, матур, чиста. Балалар мәктәптә укый... Китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр -Син кем? -Сиңа ничә яшь? -Син кайда яшисең? -Син нишлисең? (Син нәрсә яратасың?) Урман, каен, имән, чыршы. Бу – урман. Урман-зур. Матур, яшел, чиста, бай. Урманда биек агачлар үсә.Төлке, бүре, куян...яши... Кызыл китап, чәчәк, гөмбә. Умырзая, энже чәчәк, ак чәчәк (ромашка), лалә. Габдулла Тукай Кызыклы шәкерт Бала, күбәләк. Су анасы Кәжә, сарык. Шүрәле «Эш беткәч, уйнарга ярый» Жиңү бәйрәме, парад, батыр, ветеран Алтын бөртекләр - Син кая барасың? - Мин мәктәпкә барам. - Мәктәптә нишлисең? - Китап укыйм, рәсем ясыйм, ... Бу кем? нәрсә? нишли? нинди? Зур рәхмәт, жырлыйбыз Авырый, агач, </p>				
--	--	--	--	--

алмагач.				
----------	--	--	--	--

Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы «Танып белү» белем бирү өлкәсе

Кечкенәләр төркеме (3 яшьтән 4 яшькә кадәр)

«Танып белү» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда та- нып белү ихтыяжларын һәм акылны үстерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Аралашу» белем бирү өлкәсе «Аралашу» белем бирү өлкәсе эчтәлеге әйләнә-тирәдәге кешеләрнең үзара мөгамәләсенәң конструктив ысул һәм чара- ларын үзләштерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе «Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе эчтәлеге бала- ларда китап укуга кызыксыну һәм ихтыяж формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Уртанчылар төркеме (4 яшьтән 5 яшькә кадәр)

«Танып белү» белем бирү өлкәсе «Танып белү» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда танып белү ихтыяжларын һәм акылны үстерү максатларын тормыш- ка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Аралашу» белем бирү өлкәсе «Аралашу» белем бирү өлкәсе эчтәлеге әйләнә-тирәдәге кешеләрнең үзара мөгамәләсенәң конструктив ысул һәм ча- раларын үзләштерү максатын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе «Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе эчтәлеге бала- ларда китап укуга кызыксыну һәм ихтыяж формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Зурлар төркеме (5 яшьтән 6 яшькә кадәр)

«Танып белү» белем бирү өлкәсе «Танып белү» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда танып белү ихтыяжларын һәм акылны үстерү максатларын тормыш- ка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Аралашу» белем бирү өлкәсе «Аралашу» белем бирү өлкәсе эчтәлеге әйләнә-тирәдәге кешеләрнең үзара мөгамәләсенәң конструктив ысул һәм ча- раларын үзләштерү максатын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе «Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балада китап укуга кызыксыну һәм ихтыяж формалаштыру мак- сатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Мәктәпкә әзерлек төркеме (6 яшьтән 7 яшькә кадәр)

«Танып белү» белем бирү өлкәсе «Танып белү» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда та- нып белү ихтыяжларын һәм акылны үстерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Аралашу» белем бирү өлкәсе «Аралашу» белем бирү өлкәсе эчтәлеге әйләнә-тирәдәге кешеләрнең үзара мөгамәләсенәң конструктив ысул һәм чара- ларын үзләштерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе «Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе эчтәлеге бала- ларда китап укуга кызыксыну һәм ихтыяж формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Татар теленнән комплекслы - тематик планнар

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

“Минем өем “ проекты

Актив сүзлэр	Сөйлэм үрнэге	Аудиоязма Эш дэфтэре Анимацион сюжет
Гаилэ – 18 сэгаты (1-18)		
<p>эти эни</p> <p>малай кыз</p> <p>мин исэнмесез сау булыгыз</p> <p>исэнме</p> <p>эт песи</p> <p>эйе юк сау бул</p> <p>эби бабай</p> <p>эйбэт</p>	<p>-Бу кем? -Эти (эни, бабай, эби, кыз, малай).</p> <p>-Кем юк? -Эти (эни, бабай, эби, малай, кыз).</p> <p>-Исэнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз!</p> <p>-Исэнме, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай).</p> <p>-Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда.</p> <p>-Син Коля? -Эйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Эйе (юк).</p> <p>-Эти? (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Эйе. -Эни? (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Юк.</p> <p>-Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Эйе, кыз.</p> <p>-Хэллэр ничек? -Эйбэт.</p>	<p>Аудиоязма №1-23</p> <p>Дэфтэрдэ эш №1-4</p> <p>Анимацион сюжетлар: 1. “Эйдэгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”</p>
Ашамлыктар – 12 сэгаты (19-30)		
<p>ипи</p> <p>алма сөт чэй</p> <p>мэ рэхмэт</p>	<p>-Мэ, ипи (алма, сөт, чэй). -Рэхмэт, эби.</p> <p>-Коля, мэ ипи (алма, сөт, чэй). -Рэхмэт.</p>	<p>Аудиоязма №24-39</p> <p>Дэфтэрдэ эш №5-10</p> <p>Анимацион сюжетлар: 1. “Тэмле” кибетендэ” 2. “Азат кунак чакыра”</p>

тэмлэ кил монда	-Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля)	
утыр	-Оля, кил монда. Мэ ипи (алма, сөт, чэй). Ипи (алма, сөт, чэй) тэмлэ (мэ)? -Ипи (алма, сөт, чэй) тэмлэ. Рэхмэт. -Мэ, тэмлэ алма (ипи).	
аша эч	-Мэ, ипи (алма) аша. -Мэ, сөт (чэй) эч.	
Уенчыклар – 18 сэгать (31-48)		
бир туп	- Бу нэрсэ? - Туп (курчак, куян, аю).	Аудиоязма №40-53 Дэфтэрдэ эш №11-13
зур кечкенэ	-Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мэ, курчак (туп, куян, аю).	Анимацион сюжетлар: 1. “Паркка сэхэт” 2. “Уенчыклар үпкэлэгэн” 3. “Күцелле уеннар” 4. “Акбай хэм Мияу мажаралары”
матур курчак	-Бу нэрсэ? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди?	
куян аю	-Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенэ, эйбэт). - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенэ, матур, эйбэт). -Аю (курчак, куян, туп)? -Эйе. -Курчак (аю, куян, туп)? -Юк. -Бу нэрсэ? -Аю (курчак, куян, туп). -Мэ, аю (курчак, куян, туп). Уйна.	
хэллэр ничек?	-Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна.	
уйна	- Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенэ. - Мэ, зур аю (курчак, куян, туп). - Мэ, кечкенэ аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна). -Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю.	
пычрак	-Туп (курчак, куян, аю) нинди?	

чиста ю	-Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. - Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Әйе, туп чиста). Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.	
Саннар - 6 сэгать (49-54)		
бер ике өч дүрт биш	-Ничэ? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма. -Ничэ малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничэ кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз. -Өч? -Юк. -Ике? -Әйе. -Ничэ аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	Аудиоязма №54-60 Дәфтәрдә эш №14 Анимацион сюжет: 1. “Уйный-уйный саныбыз”
Кабатлау - 6 сэгать (55-60)		
	“Минем өем” проекты буенча ел давамьнда өйрәнелгән сүзләр, сөйләм үрнәкләре кулланыла.	Аудиоязма №61-64 Дәфтәрдә эш №16-17 Анимацион сюжет: 1. “Күңелле ял итәбез”

**Зурлар төркеме (5-6 яшь)
“Уйный – уйный үсәбез” проекты**

Актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Анимацион сюжет
Кабатлау - 3 сэгать (1-3)		
	“Минем өем” проекты буенча	Аудиоязма №1 Дәфтәрдә эш №1 Анимацион сюжет: 1. “Шалкан”
Яшелчәләр – 21 сэгать (4-24)		

<p>кишер</p> <p>баллы</p> <p>ничэ</p> <p>суган бэрэңге</p> <p>кыяр</p> <p>кэбестэ нинди</p> <p>алты жиде сигез тугыз ун</p>	<p>-Бу нэрсэ? -Кишер. -Мэ, кишер.</p> <p>-Нинди кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)? -Зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Мэ, зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Рэхмэт.</p> <p>-Зур кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Кечкенэ кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Чиста кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Пычрак кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)</p> <p>-Кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) тэмле, зур (кечкенэ), матур, чиста (пычрак)</p> <p>Кишер баллы. Алма баллы. -Мэ кишер(алма), аша. Баллы? -Әйе, баллы. Рэхмэт.</p> <p>-Ничэ кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Оля, кил монда. Мэ, ике (1-10) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)</p> <p>-Оля, кыяр (суган, бэрэңге, кэбестэ, кишер) бир. -Мэ, кыяр (суган, бэрэңге, кэбестэ, кишер). -Рэхмэт.</p> <p>-Коля, (1-10) кэбестэ (суган, бэрэңге, кишер, кыяр) бир. -Мэ, (1-10) кэбестэ (суган, бэрэңге, кишер, кыяр). -Сау бул, Коля.</p> <p>-Ничэ кыяр (суган, бэрэңге, кэбестэ,</p>	<p>Аудиоязма №2-24</p> <p>Дэфтэрдэ эш №2-6</p> <p>Анимацион сюжетлар: 1. “Баллы кишер” 2. “Уйный-уйный эшлибез” 3. “Юл мажаралары” 4. “Кем эшлэми, шул ашамый”</p>
---	---	--

кызыл сары яшел нәрсә кирәк? юа	кишер)? -Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер). -Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак. -Бу туп. -Туп (алма) нинди? -Туп (алма) сары (кызыл, яшел) -Нинди туп (алма) юк? -Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк. -Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк? -Кирәк. -Коля, нәрсә кирәк? -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк. -Нинди кыяр? -Яшел (тәмле, чиста) кыяр. -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю. -Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.	
---	---	--

Ашамлыклар – 6 сәгать (25-30)

аш ботка	тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй) -Нәрсә кирәк? -Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) кирәк. -Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге)? -Тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге). -Мә, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) аша (эч). -Рәхмәт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) тәмле.	Аудиоязма №25-29 Дәфтәрдә эш №7, 8 Анимацион сюжет: 1. “Аш бүлмәсе”
-------------	---	--

Савыт - саба - 6 сәгать (31-36)

кашык тәлинка чынаяк зәңгәр	-Кашык (тәлинка, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тәлинка, чынаяк)? -Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр). -Ничә кашык (тәлинка, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тәлинка, чынаяк). -Мә, (1-10) кашык(тәлинка, чынаяк). -Мә, кызыл (сары, яшел, зәңгәр).	Аудиоязма №30-37 Дәфтәрдә эш №9, 10 Анимацион сюжетлар: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”
--	--	---

	чынаяк (тэлинкэ, чынаяк).	
Киёмнэр - 6 сэгаты (37-42)		
күлмэк чалбар ки сал йокла	<p>яшел (кызыл, сары, зэңгэр) күлмэк (чалбар).</p> <p>чиста күлмэк (чалбар). матур күлмэк (чалбар).</p> <p>күлмэк (чалбар) юк.</p> <p>-Оля, күлмэк (чалбар) бир. -Нинди күлмэк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зэңгэр) күлмэк (чалбар). -Ничэ күлмэк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмэк (чалбар).</p> <p>-Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал).</p> <p>-Оля, чалбар (күлмэк) бир. -Мэ, чалбар (күлмэк). -Рэхмэт. Курчак, мэ, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Курчак, йокла.</p>	<p>Аудиоязма №38-43</p> <p>Дэфтэрдэ эш №11, 12</p> <p>Анимацион сюжетлар: 1.“Киёмнэр кибетендэ” 2.“Шаян уенчыклар”</p>
Шэхси гигиена – 3 сэгаты (43-45)		
бит кул хэерле көн	<p>-Хэерле көн. -Мэ су, бит (кул) ю.</p> <p>-Бит (кул) чиста.</p> <p>-Бит (кул) чиста. -Өйе, бит (кул) чиста.</p>	<p>Аудиоязма № 43, 44-48</p> <p>Эш дэфтэре №13, 14</p> <p>Анимацион сюжет: 1.“Ни өчен киёмнэр югалган?”</p>
Өй жиһазлары – 3 сэгаты (46-48)		
өстэл урындык карават	<p>-Зур (кечкенэ) урындык (өстэл, карават).</p> <p>-Зур аю, мэ зур карават (өстэл, урындык). -Кечкенэ аю, мэ кечкенэ карават (өстэл, урындык).</p> <p>-Нэрсэ кирэк? -Карават (өстэл, урындык) кирэк. -Нинди карават? -Зур (кечкенэ, сары, яшел, зэңгэр) карават. -Мэ, зур карават. -Рэхмэт.</p>	<p>Аудиоязма № 49</p> <p>Эш дэфтэре №15</p> <p>Анимацион сюжет: 1.“Маша һәм өч аю”</p>
Бэйрэм “Туган көн” – 9 сэгаты (49-57)		
яратам	-Мин алма (ипи, сөт, чэй, ботка, аш, кыяр, кэбестэ, бэрэңге, кишер) яратам.	<p>Аудиоязма №50-60</p> <p>Эш дэфтэре №16-19</p>

бар	<p>-Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам.</p> <p>-Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам.</p> <p>-Нэрсэ бар?</p> <p>-Туп (курчак) бар.</p> <p>-Нэрсэ юк?</p> <p>-Туп (курчак) юк.</p> <p>“Бар”, “Юк” сүзлэрен кулланып “Гаилэ”, “Яшелчэ” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибет” уеннары.</p>	<p>Анимацион сюжетлар:</p> <p>1. “Туган көн”</p> <p>2. ”Кем нэрсэ ярата?”</p>
Бэйрэм “Сабантуй”- 3 сэгать (58-60)		
	<p>Ел дэвамьнда өйрөнелгэн сүзлэр, сөйлэм үрнэге кулланыла. “Гаилэ”, “Яшелчэ”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибет” уеннары.</p>	<p>Аудиоязма №61-63</p> <p>Анимацион сюжет: 1.“Сабантуй бэйрэме”</p>

Мэктэпкэ эзерлек төркөмө (6-7 яшь)
“Без инде хэзер зурлар – мэктэпкэ илтэ юллар” проекты

Актив сүзлэр	Сөйлэм үрнэге	Аудиоязма Эш дэфтэре Анимацион сюжет
син кем	<p>Хэерле көн, Оля (Коля). -Хэерле көн, эни (эти, бабай, эби).</p>	Аудиоязма №1 - 2
хэерле көн		Аудиоязма №3 - 5 Дэфтэрдэ эш №1
тычкан		Анимацион сюжет: “Мияу адашкан”
бу кем?		Аудиоязма №6 Дэфтэрдэ эш №2
бу нэрсэ?		Аудиоязма №7 - 8 Дэфтэрдэ эш №3
нишли? йоклый утыра	<p>-Эни нишли?</p> <p>-Эни утыра.</p> <p>-Коля нишли?</p> <p>-Коля ашый (эчэ).</p>	Анимацион сюжет: ”Аю баласы дөнъя белэн таныша”
ашый эчэ		Аудиоязма №9 - 10 Дэфтэрдэ эш №4
		Аудиоязма №11
		Анимацион сюжет: “Батыр Мияу хэм куркак Куянкай”

нишлисең? ашыйм эчэм	-Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчэм.	Аудиоязма №12 Дәфтәрдә эш №5 Аудиоязма №13 - 14 Анимацион сюжет: “Тату гаилә”
уйный уйныйм утырам	-Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм.	Аудиоязма №15 Аудиоязма №16 - 18 Анимацион сюжет: “Юмарт аю”
барам кая барасың? син нишлисең?	-Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишлисең? -Мин бәрәңге ашыйм (чәй эчәм, уйныйм, барам, утырам, йоклый)	Аудиоязма №19 Аудиоязма №20 Дәфтәрдә эш №6 Анимацион сюжет: “Кафега барабыз”
сикер-сикерәм	Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.	Дәфтәрдә эш №7
сикерә йөгерә төлке	Куян сикерә (йөгерә). Туп сикерә. Песи сикерә (йөгерә). Төлке сикерә (йөгерә).	Аудиоязма №21-23 Анимацион сюжет: “Урманда күңелле уеннар”
йөгер-йөгерәм	-Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерәм.	Аудиоязма №24 Дәфтәрдә эш №8
чәк-чәк өчпочмак	-Мин чәк-чәк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.	Аудиоязма №25-28 Анимацион сюжет: “Көчлеләр, кыюлар, житезләр”
яшь	-Сиңа ничә яшь? -6 яшь.	Аудиоязма №29-30 Дәфтәрдә эш №9
бүре керпе	-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.	Анимацион сюжет: “Жәнлекләр спорт бәйрәмендә”
тавык этәч	Этәч зур, матур Тавык кечкенә, матур	Аудиоязма №31-32
үрдәк	-Син кем? -Мин үрдәк.	Аудиоязма №33-34 Дәфтәрдә эш №10

чана шуа	Куян чана шуа.	Анимацион сюжет: “Циркта”
шуам	Мин чана шуам.	Аудиоязма №35 - 36 Дәфтәрдә эш №11
бие бии	-Аю, әйдә, бие!	Аудиоязма №37 - 38 Дәфтәрдә эш №12
биим		Анимацион сюжет: “Шаян кошлар”
ак кара	-Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Әйе, мин яшел шар яратам.	Аудиоязма №39 - 40
жырла-жырлыйм	-Син нишлисең? -Мин жырлыйм.	Аудиоязма №41 Дәфтәрдә эш №13
зур рәхмәт	жырлыйбыз зур рәхмәт	Анимацион сюжет: “Урманда зур концерт”
китап укый	Кыз китап укый.	Аудиоязма №42 - 44 Дәфтәрдә эш №14
рәсем ясыим	рәсем ясыим-алма ясыим мәктәп	Аудиоязма №45 - 46
укыйм	-Кем укый. -Мин укыйм.	Анимацион сюжет: “Акбай туган көнгә барырга жыена”
дәфтәр	бик тәмле	Аудиоязма №47 Дәфтәрдә эш №15
		Аудиоязма №45, 48 – 49
		Анимацион сюжет: “Мияуның туган көне”
		Аудиоязма №50 Дәфтәрдә эш №16
		Аудиоязма №51 - 53 Дәфтәрдә эш №17
		Анимацион сюжет: “Урман китапханәсендә”
		Аудиоязма №54 - 60 Дәфтәрдә эш №18
		Анимацион сюжет: “Уйный-уйный укыйбыз”
		Аудиоязма №61-63 Дәфтәрдә эш №19

	<p>Терем-терем, теремкэй, Зур түгел, кечкенә. Теремкәйдә тычкан яши. Теремкәйдә куян яши. Теремкәйдә бүре яши. Теремкәйдә төлке яши. Теремкәйдә аю яши. Алар бик дус.</p> <p>-Кәжә кая? -Өнә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә ярата.</p> <p>-Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың? -Мин сөт яратам. Сөт тәмле.</p> <p>-Мә, кәжә, ботка аша. -Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.</p>	<p>Анимацион сюжет: “Урман мәктәбендә”</p> <p>Аудиоязма №64 Анимацион сюжет: “Теремкэй”</p> <p>Аудиоязма №65-66</p> <p>Анимацион сюжет: “Кем нәрсә ярата?”</p> <p>Аудиоязма №67 - 71 Дәфтәрдә эш №20</p>
--	---	--

Ана теленнән комплекслы - тематик планнар

Икенче кечкенәләр төркеме (3-4 яшь) “Туган телдә сөйләшәбез”

№	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре
1.	Исәнме, балалар бакчасы	Танышу Өйдә кем яши? Мин малай, мин кыз Мияу белән танышу Өйдәгез танышыйк Өйдә дуслашыйк
2.	Уенчыклар	Минем яраткан уенчыкларым Минем яраткан уенчыкларым Карусельгә сәяхәт Без уйнарга яратабыз Йомшак уенчык карау Туп Туган көн Мияу кунакка килгән Уенчыклар кибете
3.	Көз	Алтын көз Көз килде Аваз культурасы, Ө авазы Куян үстергән кишер һәм помидор Яшелчә бакчасында

		“Шалкан” әкиятө Жиләк-жимеш бакчасында Бакчада алмалар өлгерде Уйный-уйный санийбыз
4.	Гаилә	Өйдә кем яши? Безнең гаилә Качышлы уйныйбыз Тату гаилә Минем дуслар Әйдәгез дулашык Минем туганнарым Безнең гаилә Әби күчтәнәче Дустыңны сыйла Сөт,чәй Кунакка барабыз
5.	Кыш	Кар ява Алсуны урамга киендерәбез А.Алиш “Куян кызы” “Чанада шуабыз” рәсемен карау Кышкы уеннар “Куяннар”уенын өйрәнү
6.	Яңа ел бәйрәме	Тиздән чыршы бәйрәме Б.Рәхмәтнең “Кыш бабай” шигырен ятлау Уйныйбыз да, жырлыйбыз да Без бәйрәмгә әзерләнәбез Бәйрәм концерты Яңа ел бәйрәме
7.	Минем йортым, минем шәһәрәм	Минем шәһәрәм Мин “КамАЗ” оныгы “Әлли-бәлли итәргә...”бишек жыры Безнең урам Алсуның яңа өе Алсуда кунакта
8.	Безнең авылда	Безнең авылда Зурлар һәм кечкенәләр “Кем нәрсә ярата?”татар халык әкиятен сөйләү “Песи һәм PESИ балалары”рәсемен карау Ж.Тәржемановның“Үзен бик чиста йөртә”шигырен уку “Кем МИЯУ дип әйтте?” Йорт кошлары Р.Батулланың “Елак әтәч”әсәрен уку Без уйныйбыз
9.	Ватанны саклаучылар көне	Зур гаилә Безнең әтиләр һәм абыйлар Бабайга кунакка барабыз Ватанны саклаучылар көне Очучылар З.Туфайлованың “Шофёр булам”шигырен уку
10.	8нче март	Минем әнием Кояш гомере телим мин, әнием, сиңа! Без әнигә булышабыз Әбигә кунакка барабыз Мин әнинең ярдәмчесе

		Азат кунак чакыра
11.	Кыргый хайваннар	Урманда Аю белән куян “Өч аю”экийте
12.	Әкияттә кунакта	“Теремкәй” рус халык әкиятен сөйләү Кыргый хайваннар “Төлке, куян һәм этәч”әкиятен сәхнэләштерү
13.	Яз	Урамда яз Яз житте Яз жыры “Кояш чык,чык,...” Язгы күренешләр Ак аю кунакка килгән Кошлар Х.Вахитның “Уңган сыерчык”шигырен уку Без уйныйбыз
14.	Бәйрәмнәр	Бәйрәмгә барабыз “Балалар бакчасында бәйрәм” дигән рәсем карау “Урманда зур концерт” - анимацион сюжет карау
15.	Жәй	Автобуста сәяхәт Ж.Тәржемановның “Кикрикүк” шигырен уку Мультфильмда кунакта М.Мазуновның “Кәжә”шигырен уку “Кәжә һәм кәжә бәтиләре” рәсемен карау Чәчәкләр-тормыш яме Матур жәй, кил безгә Мин жәйне яратам “Карга” эндәшен уку Саф хавада Экология сукмагы буенча сәяхәт Без уйныйбыз

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)
“Туган телдә сөйләшәбез”

№	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1.	Без балалар бакчасында	Танышу	1
		Без балалар бакчасында	1
		Әкиятләр иленә сәяхәт	1
2.	Мин - дөнъяның бер кешесе	Әти, әни һәм мин	1
		“Гаилә” рәсемен карау	1
		Г. Тукай “Безнең гаилә”шигырен уку	1
		Г. Тукай “Безнең гаилә”шигырен ятлау	1
		Гаилә	2
Мин һәм кешеләр	2		
		“Көз һәм балалар” жыры	2
		Анимацион сюжет “Шалкан әкийте буенча”	1
		Әйдәгез, дуслашыйк.	1
3.	Ю	Б.Рәхмәт “Су” шигырен уку	1
		Б.Рәхмәт “Су” шигырен ятлау	1
		Качышлы уйныйбыз	1
4.	Көз	Көз килде	1

		“Көз”рәсемен карау	1
		Качышлы уйныйбыз	1
5.	Куян күчтәнәчләре	Куян күчтәнәчләре	2
		“Шалкан” әкиятте	1
6.	Көз күчтәнәчләре	Жимешләр	1
		Р.Батулла “Аю Әппәс” әкиятен сөйләү	1
		Әйдәгез, уйныйбыз	1
7.	Табын янында.	Ашамлыклар	2
		Әбине сыйла	1
		Сыйла	1
		Без кибеткә барабыз, ашамлыклар алабыз	1
		Аш бүлмәсе	1
		Безнең кунаклар	1
		Дустыңны сыйла	1
		Кунак сыйлау	1
8.	Татар халык ашлары	Татар халык ашлары	2
		Азат кунак чакыра	1
9.	Безнең уенчыклар	Безнең уенчыклар	3
		Әйдәгез уйныйбыз	1
		Уенчыклар белән уйныйбыз	1
		Уенчыклар кибете	1
		Без уйнарга яратабыз	1
		Уйныйбыз	1
		Минем яраткан уенчыкларым	1
		Уенчыклар	2
		Паркка сәяхәт	1
		Алсуның туган көне	1
		Яңа ел килә	1
		Ә.Баринның “Кыш”шигырен уку	1
10.	Кыш	Жәнлекләр кышка әзерләнә	1
		Жәнлекләр кышкы урманда	1
		А.Алиш”Куян кызы”	1
		Кыргый хайваннар	1
		Хәйдәрнең “Керпе туны”әкиятен уку	1
		Ә.Баринның “Кыш”шигырен уку	1
		Паркка сәяхәт	1
		Уйныйбыз	1
		Мияуга бүләк	1
11.	Халык жәүһәрләре	Киёмнәр	2
		“Ни өчен киёмнәр югалган”	1
12.	Ватанны саклаучылар	Безнең Армия	1
		Хәрби һөнәрләр	1
		Очучылар	1
		Без солдатлар	1
		К. Булатованың “Солдатлар” шигырен уку	1
		Иң яхшы әти	1
		Уенчыклар үпкәләгән	1
		“Күнелле уеннар”	1
		Уенчыклар юабыз	1
13.	8 март	Әнием турында сөйлим	1
		З.Туфайлованың “Әни сүзе” шигырен ятлау	1
		Саннар	2

14.	Яз	Кар Бабай язны эзли Яз бүләкләре Нур Гайсинның “Яз килә” шигырен уку “Без язны яратабыз”	1 1 1 1
		Уйныйбыз да, санийбыз да	1
15.	Күчмә кошлар	Күчмә кошлар Х.Вахитның “Уңган сыерчык” шигырен уку Б. Рәхмәтнең “Яз ” шигырен ятлау	2
		Бергәләп өйрәник “Акбай һәм Мияу мажаралары”	1 1
16.	Халык жәүһәрләре	Кунак чакырабыз “Күңелле ял итәбез”	2 1
17.	Апрель житсә, исемеңне жырына куша тургай	Габдулла Тукай Габдулла Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигырен уку Габдулла Тукайның “Гали белән кәжә” шигырен ятлау	2 1 1
		Без татарча сөйләшәбез	2
18.	Йорт хайваннары	Йорт хайваннары К.Ушинскийның “Хайваннар бәхәсе” әсәре	1 1
		Бу өйдә кем яши?	1
19.	Минем дусларым	“Торна белән Төлкә” әкиятен уку “Без татарча сөйләшәбез” Ж.Тәржемановның “Кикрикүк” шигырен уку А.Алишның “Чукмар белән Тукмар” әкиятен буенча әңгәмә	2 1 1
		Без театр уйныйбыз Уйныйбыз	1 1
20.	Сабантуй бәйрәме	Сабантуйга әзерләнәбез Күңелле Сабантуй	1
		Сабантуй бәйрәме	1
			104 сәгать

**Зурлар төркеме (5-6 яшь)
“Туган телдә сөйләшәбез”**

	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1.	«Яхшы сүз-жан азыгы»	Танышу Ягымлы сүzlәр Сыйла (катнаш эшчәнлек)	1 1 1
2.	А. Алиш ижаты	А.Алиш- балалар язучысы. А.Алиш “Каз белән аккош” “Чукмар белән Тукмар” (катнаш эшчәнлек)	1 1 1
3.	Хуш киләсең, ямьле көз!	Жәйләр үтте, көzlәр житте. Көзгә табигать “Шалкан” (катнаш эшчәнлек)	1 1 1
4.	Көз күчтәнәчләре	Яшелчәләр күргәзмәсенә сәяхәт Сыйлыйбыз “Баллы кишер” (катнаш эшчәнлек)	1 1 1
		Түгәлләрдә үсте яшелчә Яшелчәләр кибете	1 1

		Бар матур бакча	
5.	Мин яратам сине, Татарстан	Мин яратам сине, Татарстан Туган жирем-Татарстан	1 1
		“Уйный-уйный эшлибез”	1
		Гүзэл туган ягыбыз Туган ил кайдан башлана?	1 1
		Мультфильм “Акбарс”	1
6.	Төслэр дөньясы	Төслэр Төслэр дөньясы	1 1
		“Юл мажаралары”.	1
7.	Кем эшлэми, шул ашамый	Яшелчә салаты Яшелчэләр юабыз.	1 1
		“Кем эшлэми, шул ашамый”	1
8.	Жиләк-жимешләр	Жимешләр Уйныйбыз да, жырлыйбыз да Жиләк-жимешләр	1 1 1
9.	Минем гаиләм	Безнең гаилә Әби, бабайларны хөрмәтлик.	1 1
		“Аш бүлмәсе”	1
10.	Табын янында	Савыт-саба кибетенә сәяхәт. Савыт-саба. Бергәләп өйрәнәбез. Курчак Алиягә булыш Чәй табыны	1 1 1 1 1
		“Өч аю” .	1
11.	Киёмнәр дә безне бизиләр	Киём кешене бизи Киём-салым кибетенә сәяхәт	1 1
		“Киёмнәр кибетендә”	1
12.	Салкын кыш Кышкы уеннар	Салкын кыш Кышкы уеннар	1 2
		“ Хат ташучы Кар бабай.”	1
		Без суыктан курыкмыйбыз. Кыш	1 1
		“Киёмнәр кибетендә”	1
		Кышкы уеннар Ел фасыллары	1 1
		Куян кызы	1
13.	Кунак булсаң- тыйнак бул	Без ашыйбыз Мин кунак яратам Бергәләп өйрәнәбез	1 1 1
14.	Киёмнәр	Киенергә ярдәм ит Милли киёмнәр.	1 1
		“Киёмнәр кибетендә”	1
		Киёмнәр дә безне бизиләр. Киёмнәр дөньясы	1 1
		”Ни өчен киёмнәр югалган”	1
15.	Йорт жиһазлары	Матур әдәбият белән таныштыру. Өстәл театры “Өч аю”. Өй жиһазлары кибете.	1 1
		“Маша һәм өч аю”	1
16.	Муса Жәлил безнең күңелләрдә.	Муса Жәлил безнең күңелләрдә. “Батырлыкта-матурлык”.	1 1
		“Шаян уенчыклар”.	1

17.	Кояш гомере телим мин, энием, сиңа	Без эни белән кибеткә бардык Эниләр бәйрәме	1 1
		“Өч кыз”	1
		Эни кирәк Эниемнең тәмле ашлары	1 1
		“Туган көн”	1
18.	Без язны яратабыз	Яз килә. Яз килә, яз!	1 1
		“Кем нәрсә ярата?”.	1
		Татар халык ижаты аша язны тасвирлау Нәүрүз – яз бәйрәме	1 1
		Бар, юк	1
19.	Безнең канатлы дусларыбыз	Күчмә кошлар Кошлар	1 1
		“Алтын ай” кибете	1
20.	Габдулла Тукай ижаты	Габдулла Тукай Г. Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигырен уку.	1 1
		Тукай әсәрләреннән төзелгән мультфильмнардан өзекләр карау.	1
		Г. Тукай “Безнең гаилә” “Гаилә” рәсемен карау	1 1
		Г. Тукай “Бала белән күбәләк”	1
21.	Чисталыкта-матурлык	Саулык-зур байлык Шигырь уку: Ә.Ерикәй “Чисталык сөябез”	1 1
		“Чисталыкта-матурлык”	1
22.	Жиңу алып килде май	Сугыш ветераннары белән очрашу	1
23.	Кунак көтәбез	“Винни-пух кунакка бара”.	1
		“Чебурашка”	1
24.	Хәрәкәттә -бәрәкәт	Минем яраткан спорт төре. Шигырь уку: В Хәйруллина “Туплар”	1 1
		Арыслан баласы һәм ташбака ничек жыр жырлаган	1
25.	Чәчәкле жәй	Чәчәкләр-тормыш яме Чәчәкле жәй.	1 1
		Сабантуй бәйрәме	1
26.	Күңелле Сабантуй	Күңелле Сабантуй уеннары Сабан туена әзерлек Сабан туена әзерлек	1 1 1
			102

**Мәктәпкә әзерлек төркеме (6-7 яшь)
“Туган телдә сөйләшәбез”**

	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1.	Әйдәгез, танышабыз!	Әйдәгез, танышабыз Тәмле сүз – жан азыгы	1 1
		“Мияу адашкан”	1
2.	Тату гаилә	Минем өем Тату гаилә	1 1
		“Аю баласы дөнья белән таныша”	1

3.	Абдулла Алиш ижаты	А. Алиш ижаты белән танышу. А.Алиш “Сертотмас үрдәк” әкияте	1 1
		“Батыр Мияу белән куркак Куянкай”	1
4.	Алтын көз	Алтын көз Көз житте	1 1
		“Шалқан”	1
5.	Көзге байлык	Яшелчәләр	2
		“Кем эшләми, шул ашамый”	1
6.	Көз күчтәнәчләре	Жиләк-жимешләр Көз күчтәнәчләре	1 1
		“Без сыйланабыз”	1
7.	Икмәк – яшәү терәге	“Игенченең тырышлыгы кырларыннан күренә” Кунак чакырдык	1 1
		“Юмарт аю”	1
8.	Ашамлыклар	Ашамлыклар Кунак көтәбез	1 1
		“Кафегә барабыз”	1
9.	Савыт-саба	Савыт-саба	2
		“Тәмле” кафесы ачабыз	1
10.	Өй жиһазлары	Минем өем, өй жиһазлары	1
		“Тәмле” кафесында	1
11.	Милли киёмнәр	Әбиёмнең серле сандыгы Киём кешене бизи	1 1
		“Күнелле уеннар”	1
12.	Минем туган жирем	Татарстан буйлап сәяхәт Спорт бәйрәменә барабыз	1 1
		“Көчлеләр, кыюлар, житезләр”	1
13.	Башкалам - Казан	Башкалам - Казан “Туган илем – туган өем”	1 1
		Әниләр бәйрәменә барабыз	1
14.	Кыргый хайваннар	Кыргый хайваннар	2
		“Циркта”	1
15.	Ишек алдында	Йорт кошлары Йорт хайваннары	1 1
		“Төлкә һәм каз” мультфильмы	1
16.	Кыш килде	Кыш килде Кыш	1 1
		“Безнең дуслар”	1
17.	Кышкы уеннар	Кышкы уеннар Яңа ел бәйрәме	1 1
		“Кар малай” мультфильмы	1
18.	Кыш Кышкы уеннар	Кыш. Кышкы уеннар	2
		“Шаян кошлар”	1
19.	Кышлаучы кошлар	Кышлаучы кошлар Кошлар кафесы Кошларга ярдәм итик	2 1 1
		“Әйдә, бие!”	1
		“Урманда зур концерт”	1
20.	Киёмнәр	Киёмнәр Кышкы киёмнәр	1 1
		“Акбай туган көнгә барырга әзерләнә”	1

21.	Муса Жәлил	Муса Жәлил	2
		“Мияуның туган көне”	1
22.	И туган тел, и матур тел	Бөтендөнъя телләр көне И туган тел, и матур тел...	1 1
		“Урман китапханәсендә”	1
23.	Безнең шәһәр	Безнең шәһәр	2
		“Уйный-уйный укыйбыз”	1
24.	Ямьле яз	Ямьле яз	2
		“Урман мәктәбендә”	1
25.	Әкияттә кунакта	Әкияттә кунакта “Хуш киләсен, Нәүрүз!”	1 1
		“Теремкәй” әкиятен сәхнәләштерү	1
26.	Күчмә кошлар	Күчмә кошлар	2
		“Кем нәрсә ярата?”	1
27.	Белем иленә сәяхәт	Белем иленә сәяхәт Серле чәчәк Уку бүлмәсе	2 1 1
		“Уйный-уйный укыйбыз”	1
28.	Мәктәп	Без мәктәпкә барабыз	2
		“Без инде хәзер зурлар - мәктәпкә илтә юллар”	1
		“Юл мажаралары”	1
29.	Урман-безнең байлыгыбыз	Урманда Нәрсә ул “Кызыл китап?”	1 1
		Габдулла Тукай	1
30.	Габдулла Тукай	Г. Тукай әкиятләренә сәяхәт Без - Тукай оныклары	1 1
		Г. Тукай “Шүрәле”	1
31.	Әкияттә кунакта	“Эш беткәч, уйнарга ярый” “Алтын бөртекләр” “Агачлар да авырыйлар”	1 1 1
32.	Белем иленә сәяхәт	Могҗизалар кыры Белем иленә сәяхәт	1 1
33.	Без уйнарга яратабыз	Казанга спорт бәйрәменә барабыз Без уйнарга яратабыз Сюжетлы-рольле уеннар	1 2 1
34.	Жиңү бәйрәме	Алар безгә жиңү бүләк итте Жиңү бәйрәме	1 1
35.	Хуш бакчам, исәнме мәктәп	Кабатлау. “Хуш бакчам, исәнме мәктәп”	1 1
			108 сәгать

Балалар бакчасының 2020-2021 нче уку елына милли составы

№ гр.	Всего	Тат.	Рус.	Смеш.	Башк.	Чув.	Др.
1 гр.							
2 гр.							
3 гр.							
4гр.							
5 гр.							
6 гр.							
7 гр.							
8гр.							
9 гр.							
10гр.							
11гр.							
12гр.							
13гр.							
Итого							

Татар –
Рус –
Катнаш -

Коррекция эше Уртанчылар төркеме (4-5 яшь) “Минем өем “ проекты

Үткәрү вакыты	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр	9, 10 нчы төркем	Баланың исем, фамилиясе
Октябрь	“Минем өем” проекты буенча өйрэнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем? сорагына җавап бирү. Ягымлы сүزلәр куллану: (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”)	1. Дидактик уеннар: “Бу кем?”, “Матур өйдә кем яши?”, “Кем юк”(әйе – юк), “Исемен әйтсәң бирәм” (гаилә әгзалары). 2. Бармак уены: “Гаилә”. 3. Ситуатив күнегү: “Аю куяңга кунакка килә”.		
Ноябрь	Ягымлы сүزلәр куллану: (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”) Бу нәрсә? сорагына җавап бирү	1. Ситуатив күнегү: “Аю куяңга кунакка килә”. 2. Дидактик уеннар: “Кәрзində нәрсә бар”, “Нәрсә юк”. 3. Уен ситуациясе: “Акбайны, Мияуны сыйла”, “Дустыңны сыйла”.		
Декабрь	Бу нәрсә?	1. Дидактик уеннар:		

	соравына жавап бирү. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу)	“Бу нәрсә?”, “Серле тартма”, “Акбайны сыйла”, “Мияуны сыйла”, “Чәй, сөт белән сыйла”, “Курчакны макта”. 2.Сүзле уен: “Туп” 3. Сюжетлы-рольле уен: “Уенчыклар кибете”.		
Январь	Бу нәрсә? соравына жавап бирү. Боерык бирә белү (кил монда, утыр, аша, эч)	1.Дидактик уеннар: “Серле тартма”, “Әйт, нинди уенчык”, “Сорап ал, уйна”, 2.Жырлы-биюле уен: “Карусель”. 3.Хәрәкәтле уен: “Мин кушканны үтә, әйт”.		
Февраль	Тирә - июндәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	1.Дидактик уеннар: “Уенчыклар юабыз”, ”Уенчык нинди?” “Барысы ничә?”, ”Дөрәс итеп сана”, “Таилә әгъзаларын сана, ничә?” 2.Сюжетлы-рольле уен: “Уенчыклар кибете”.		
Март	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)	1.Уен ситуациясе: “Әйдә, танышыйк”. “Кунак каршылау”. “Кунак сыйлау”. ”Уенчык сорап ал”. “Курчакны макта!”		
Апрель	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)	1.Уен ситуациясе: “Акбай белән Мияу бер-берсен сыйлыйлар”. “Акбай белән Мияу балаларны сыйлыйлар”. 2.Сүзле уен: “Рәхмәт әйт”. 3.Дидактик уеннар: “Тылсымлы тартма”, “Барысы ничә?” 4.Хәрәкәтле уен: “Мин кушканны үтә”		
Май	Татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү			

Үткэрү вакыты	Сораулар, биремнэр	Уеннар, күнегүлэр, биремнэр	11, 12 нче төркем	Баланың исем, фамилиясе
Октябрь	“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем? Бу нәрсә? Нинди? Ничә? сорауларына жавап бирү	1.Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?”, “Бу кем?”, “Нинди? Ничә?”, “Дересен әйт”, “Кем юк?”		
Ноябрь	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)	1.Ситуатив күнегү: “Яшелчәләр кибете”. 2.Уен ситуация: “Дустыңны сыйла”. 3.Дидактик уеннар: “Нинди төс юк?”, “Сорап ал”, “Дерес әйтсәң бирәм”, “Яшелчә ю”, “Нәрсә, нинди, ничә?”		
Декабрь	Боерык бирә белү(кил монда, утыр, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, йокла)	1.Дидактик уеннар: “Командир”, “Нәрсә юк?” (киемнәр, яшелчәләр, савыт-саба), “Сыйла”, “Савыт-саба сайлыйбыз		
Январь	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)	1.Дидактик уеннар: “Нәрсә юк?” (киемнәр, яшелчәләр, савыт-сабалар), “Мин әйтәм, син эшлә” 3.Сюжетлы-рольле уен: “Савыт-саба кибете”,		
Февраль	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем?) Киемнәр, савыт-сабалар лексикасын ныгыту.	1.Дидактик уеннар: “Тыңла, күрсәт, кабатла”, “Курчак Алиягә булыш”. 2.Сюжетлы-рольле уен: “Киёмнәр кибете”.		
Март	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)	1.Сюжетлы- рольле уеннар: “Савыт-саба кибете”, “Супермаркет”, “Туган көн”. 2.Дидактик уен: “Парын тап» (төсләр)		
Апрель	Аралаша белү	1.Уен ситуациясе:		

	(ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)	“Таныш булуйк”, “Кәрзиндә нәрсә бар?”, “Алиягә киенергә булыш”, “Аюлар яна өйгә күчә, булыш” ”Савыт-сабалар бүләк итәбез”		
Май	Татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү			

Мәктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)
“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты

Үткәрү вакыты	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр	1, 8 нче төркем	Баланың исем, фамилиясе
Октябрь	“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем? Бу нәрсә? сорауларына җавап бирү	1. Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?” “Бу кем?” “Нишли?” “Нишлисең?” “Кем юк?”.		
Ноябрь	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”, “Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)	1. Ситуатив күнегү: “Телефоннан сөйләшү”. 2. Уен ситуация: “Дустыңны сыйла”, “Кая барасың?”		
Декабрь	Боерык бирә белү (кил, утыр, сикер, йөгер уйна, ю, аша, эч, ки, сал, йокла). Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү.	1. Дидактик уеннар: “Командир”, “Үзең турында сөйлә”, “Билет сатып ал”, “Нишли?”, “Интервью бирәбез”		
Январь	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү.	1. Дидактик уеннар: “Нишли”, “Бу нәрсә?”, “Телефоннан сөйләшү”		
Февраль	Уен ситуацияләрендә	1. Дидактик уеннар: “Бу нәрсә”,		

	<p>үзлектән сорау куя белү: Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Ничә яшь? Сиңа ничә яшь? Нишлисең? Син нишлисең? Кая барасың?</p>	<p>“Нишли?”, “Телефоннан сөйләшү”, “Үзең турында сөйлә”, “Син нишлисең?”</p>		
Март	<p>Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)</p>	<p>1. Уен ситуациясе “Таныш булыйк”. 2. Дидактик уеннар: “Портфельдә нәрсә бар?”, “Портфельдә нәрсә юк?”, “Теремкәйдә кем яши?”, “Урман мәктәбе” . 3. Сүзле уен: “Сорауга җавап бир”. 4. Устерелешле диалог: “Телефоннан сөйләшәбез”.</p>		
Апрель	<p>Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)</p>	<p>1. Жырлы-биюле уен: “Минем өем”, 2. Сүзле уеннар: “Син кем?”, “Үзең турында сөйлә”, “Хәерле көн”, “Ягымлы сүзләр”, “Сорауга җавап бир”. 3. Дидактик уеннар: “Нишли”, “Син нишлисең?”, 4. Сюжетлы-рольле уен: “Сыйлану”</p>		
Май	<p>Татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү</p>			

Сэлэтле балалар белән эш.

Балаларның аерым бер сэләткә ия булулары – табигатьнең иң кызыклы һәм серле күренешләреннән берсе. Сабыйның мәктәпкәчә яшьтәге чоры сэләтне үстерүнең “сензитив” чоры санала. «Сензитив» сүзе латин теленнән кәргән. Sēnsus – хис, тоемлау, аңлау кебек мәгънәләргә белдерә. Сензитив үсеш чоры дәвамында организм әйләнә-тирә мохиткә карата югары сизгерлеккә ия, шул ук вакытта физиологик һәм психологик яктан да үз-үзеңне тоталарга белү һәм аң-белемнең яңа формаларын үзләштерергә әзер. Һәр бала, дөньяга килгәндә ук, билгеле бер потенциалга ия була. Уңай шартлар тудырылган очракта, ул, нәтижәле үсеш алып, балага зур уңышларга ирешергә ярдәм итә.

Сэләтле балаларны ачыклау һәм алар белән эшләү белем бирү өлкәсе хезмәткәрләре өчен актуаль мәсьәлә булып тора, шулай ук дәүләт мәгариф сәясәтенең дә өстенлекле юнәлешләреннән санала.

Эш тәҗрибәсе күрсәткәнчә, мәктәпкәчә яшьтәге балалар арасында яшьтәшләреннән үсешенә бик нык алга китүе белә аерылып торганы булар. Гадәттә, ала тәкъдим ителгән яңа материалны тиз үзләштереп алалар, яшьтәшләре белмәгән вакыйга һәм проблемалардан хәбәрдар, ишеткән хисә укыганны тиз истә калдыралар, акыл хезмәте таләп иткән катлаулы мәсьәләләргә чагыштырмача җиңел хәл итәләр, күп сорау бирәләр, кызыксынучан булар, үзенчәлекле, ягъни оригиналь фикер йөртәләр һәм көтелмәгән җаваплар тәкъдим итәләр, тиз төшенүчән, күзәтүчән булар һәм барлык яңа төшенчәләргә отып алалар. Болар барысы да – сэләтле бала сыйфатлары.

Сэләтле балалар белән эшләү – һәр балада табигый сэләтне мөмкин кадәр ачу һәм аны үстерүдә ярдәм күрсәтү.

Алга куелган бурычлар:

1. 5-7 яшьлек балаларның сэләтен ачыклау һәм алар белән телне өйрәнү буенча индивидуаль якин килеп эш алып бару;
2. Баланың индивидуаль үсеш өчен шартлар булдыру, ижади продуктив фикер йөртү алшартларын үстерү; диалогик һәм монологик сөйләмне, хәтер, зинһен сэләтләрен үстерү.
3. Балаларда җаваплылык хисә тәрбияләү, бер-береңә игътибарлы булуны, ярдәм итүне үз максат итеп куярга өйрәтү;

Көтелгән нәтижәләр:

- балаларның табигый сэләтләргә ачыла;
- төрле бәйгеләрдә катнашып, югары урыннар яулау;
- фикерләү сэләтләргә, сөйләм телләргә үсә;

Сэләтле балалар белән эшләгәндә түбәндәгеләр үтәләргә тиеш:

- программа материалын баеу;
- сэләтле балаларның хезмәтләрен күрә белү;
- махсус программа белән эшләү;
- дифференциаль якин килү, аларга киңәшләр бирү;
- ижади эш өчен биремнәр әзерләү;

Мәктәпләр белән бәйләнеш

Максат:

- балалар бакчасыннан мәктәпкә күчкәндә җайлы ияләшүне булдыру;
- мәктәпкәчә һәм беренче сыйныф балаларының яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып өзлексез белем бирү;
- балалар бакчасында һәм мәктәптә белемнәрен үстерү өчен уңай шартлар тудыру;
- балалар бакчасыннан соң мәктәптә уку теләгә уяту.

Бурычлар:

- мәктәптә укыр өчен балаларның сәламәтлеген ныгыту һәм саклау;
- мәктәп программасын жайлы үзләштерсен өчен төрле яктан белемнәрен үстерү;
- балаларны психик һәм шәхси яктан тәрбияләү өчен уңай шартлар тудыру.

Мәктәпкә бару – баланың тормышын үзгәртә. Нәрсәдән башлана соң бу яңа этап? Балага алда өйрәнгәннәргә охшамаган эшләр үтәргә, башка яшәтәшләр белән аралашу һәм олыларның мөнәсәбәтенә ияләшергә туры килә. Тәрбияченең укытучы белән аралашып эшләве башлангыч сыйныфка төрле эзерлектә һәм төрле үсештә килгән балаларга үз- үзләрен иркен тотуга уңай тәэсир итә.

Мәктәпкәчә яшәтәге һәм башлангыч сыйныф балалары белән эшләүнең төп юнәлеше аларның сәламәтлегенә, һәр баланың белемен үстерү һәм эмоциональ яктан тәрбияләүгә юнәлә. Бу мәсьәләне чишәр өчен без мәктәп белән эшләүнең планын төзедек. Бу план балаларны алдан мәктәпкә эзерләү һәм балаларга икенче уку баскычына жайлы күчәргә булыша.

№	Эш төрләре	Үтәлу вакыты	Жаваплылар
1.	7-нче урта мәктәпләренең татар теле укытучыларына УМК кулланып, мәктәпкәчә яшәтәге балалар белән ачык белем бирү эшчәнлегенә күрсәтү.	Октябрь, май	Зарипова Р.М.
2.	7-нче урта мәктәпләрендә үткәрелгән ачык дәресләр карау.	октябрь	Зарипова Р.М., 4-нче һәм 7-нче урта мәктәпләренең татар теле укытучылары.
3.	7-нче урта мәктәп музейна мәктәпкә эзерлек төркеме балалары белән экскурсия оештыру.	ноябрь	Өлкән тәрбияче, татар телчесе
4.	Мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының программа үзләштерүләре буенча йомгаклау диагностикасына 7-нче урта мәктәпләренең татар теле укытучыларын чакыру.	апрель	Зарипова Р.М.

Шәһәрбезнең төрле оешмалары белән аралашу.

116 нчы «Миләүшә» исемле муниципаль автономлы мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе шәһәрбезнең төрле оешмалары белән уртак эш алып бара:

- 7 нче санлы мәктәп – өзлексез белем бирү, укыту һәм тәрбия системасының эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатыннан уртак эшчәнлек алып бара;
- 1-нче методик берләшмә- төрле конференцияләр, семинарларда, бәйгеләрдә катнашу;
- ИМЦ- педагогларга фәнни-методик ярдәм күрсәтү; семинарлар, квалификация күтәрү курсларын оештыру; -НГПУ - педагогларга фәнни-методик ярдәм күрсәтү; ата-аналарга мәктәпкәчә яшәтәге балага белем бирү, укыту һәм тәрбия буенча туган авырлыкларны чишүдә ярдәм итә;
- 1 нче санлы Шәһәр балалар һәм яшьләр үзәге бинасы - төрле конференцияләр, семинарларда, бәйгеләрдә катнашу;
- 14 нче санлы балалар һәм яшьләр үзәге – бәйгеләрдә, конкурсларда катнашу;
- «Эврика» яшьләр үзәге - төрле конференцияләр, семинарларда, бәйгеләрдә катнашу;
- Курчак театры "Алинә"- балаларны әхлакый яктан тәрбияләү.

III БҮЛЕК.

Оештыру

Татар теле кабинетының материал-техник яктан тәэмин ителеше

Предметлы тирәлек мохите оештыру үзенчәлекләре.

Мохит төшенчәсе астында табигый, социаль-көнкүреш һәм (яки) мәдәни-эстетик характердагы тирәлек күздә тотыла. Бу — кешенең яшәеш шартлары, аның тормыш даирәсе. Мохит махсус проектлана торган юнәлеш алырга мөмкин, һәм бу очракта аның турында шәхесне формалаштыручы мөһим фактор — белем бирү тирәлеге буларак карау күзәтелә. Балалар бакчасында белем бирү мохите баланың мәктәпкәчә балачагын тулы кыйммәтле уздыру өчен кирәкле махсус шартларны таләп итә. Предметлы үсеш мохите дигәндә баланың танып белүдә, аралашуда, хезмәт, тулаем физик һәм рухи үсеш ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен жайлаштырылган, оештыру ягыннан формалаштырылган һәм предметлар белән тулыландырылган билгеле бер тирәлек аңлана. Үсешкә булышлык итүче предметлы мохитне заманча күзаллау баланың актив эшчәнлеген тәэмин итүне, аның субъектив позициясен формалаштыруны, ижади сәләтләрен, мөмкинлекләрен барлык чаралар белән үстерүне үз эченә ала.

1. *Мохит оештыруга төп таләпләр.* Мәктәпкәчә оешманың үсешкә китерүче предметлы тирәлек мохите:
2. • тулы эчтәлекле, үсешкә илтүчән;
3. • үзгәрүчән;
4. • күп функцияле;
5. • вариатив;
6. • аңлаешлы;
7. • куркынычсызлыкны тәэмин итүчән;
8. • сәламәтлекне саклаучан;
9. • эстетик жәлеп итүчән булырга тиеш.

Мохитне оештыруның төп принциплары. Мәктәпкәчә учреждениенең бүлмәләрен жиһазлау куркынычсызлыкны тәэмин итә, сәламәтлекне саклай, эстетик жәлеп итә торган һәм үсешкә китерүчән булырга тиеш. Жиһазлар балаларның буена һәм яшенә туры килергә, уенчыклар әлеге яшь өчен максималь үсеш эффектын тәэмин итәргә тиеш. Үсешкә китерүче предметлы тирәлек мохите тулы эчтәлекле, өлкән кешенең һәм баланың уртақ эшчәнлегенә һәм балаларның мөстәкыйль эшчәнлегенә өчен яраклы, бала яшенең ихтыяжларына җавап бирерлек булырга тиеш.

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек (таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, җырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлегенә өчен материаллар).
4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.
7. Электрон эш дәфтәрләре.

Кулланылган программалар, технологияләр, әсбаплар

Зарипова З.М. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2013.

Зарипова З.М. “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2014

Зарипова З.М. “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2014

Зарипова З.М. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012

М.А.Васильева “Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү”. Казан, “Мозайка” нәшрияты, 2010.

Р.К. Шаехова “Сөенеч. Радость познания”. Казан, “Мәгариф-Вақыт” нәшрияты, 2016

Тавышлы күрсәтмәлелек

Зарипова З.М. “Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012 (ноутбукта)

Зарипова З.М. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012(ноутбукта)

Зарипова З.М. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар”, проекты буенча 6-7 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012(ноутбукта)

Зарипова З.М. “Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012(ноутбукта)

Зарипова З.М. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012. (ноутбукта)

Программаны тормышка ашыру өчен материал-техник шартлар

№ п/п	Исемлек	Күләме
Жиһазлар		
1	Документлар өчен биек шкаф	3
2	Уртача шкаф	1
3	Сюжетлы- рольле уен өчен кечкенә шкаф	1
4	Сюжетлы- рольле уен өчен касса- стеллаж	1
5	Язу өстәле	1
6	Компьютер өчен өстәл	1
7	Йомшак урындык	2
8	Балалар өчен эскәмия	2
9	Шөгылләр өчен өстәл	3
10	Балалар урындыгы	10
11	Мольберт	1
12	Карниз	1
13	Челтәр	2
14	Ламбрикен	1
15	Шторы	4
16	Интерактив магнитлы такта	3
Офис аксессуарлары		
1	Сәгать	1
2	Кәгазьләр туплагыч (накопитель) вертикальный	5
3	Туплагыч- папка (папка- регистратор)	6
4	Герб (РФ, РТ)	2
5	Флажоклар (РФ, РТ)	2
6	Президентлар портреты (РФ, РТ)	2
Техник жиһазлар		

1	Ноутбук Lenovo	2015г.	1
2	Проектор Vivitek	2015 г.	1
3	Интерактив такта	2015 г.	1
4	Телефон		1

Методик яктан тээмин ителеш.

1. Хэзрәтова Ф. В., Шәрәфетдинова З.Г., Хәбибуллина И. Ж., “Туган телдә сөйләшәбез”, Казан, 2013.
2. Зарипова З.М. “Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшьлек балаларны туган телдә сөйләшәргә өйрәтү буенча методик ярдәмлек. Казан, “Фолиант”, 2012
3. Зарипова З.М. “Татарча сөйләшәбез” 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек. Казан, “Хәтер”, 2014.
4. Зарипова З.М. “Татарча сөйләшәбез” 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек. Казан, “Хәтер”, 2014.
5. Зарипова З.М. “Татарча сөйләшәбез” 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек. Казан, “Хәтер”, 2014.
6. Ясәбиева Г.М. “Шигъри физкультминуткалар”. Методик кулланма. Казан, Татарстан китап нәшрияты, 2017.
7. Галеев Э.Х., Ханбиков Я.И. “Татарские народные игры и праздники”. Казан, Татарское книжное издательство, 1975.
8. Хәйдәрәва Р.З., Баһавиев И.И., Басыйрова Г.З. “Мәктәптә бәйрәмнәр, кичәләр”. Казан, 1999.
9. Табышмаклар, мәкальләр һәм әйтемләр. Сынамышлар. Казан, “Гыйлем” нәшрияты, 2014.
10. Нурзия Сергеева “Татар чигүе- Татарская вышивка”, Казан, “Мәгариф” нәшрияты, 2005.
11. Зарипова З.М. “Балачак бәйрәмнәре”, Чаллы, 1994.
12. “Гөлбакча” Балалар бакчалары өчен хрестоматия, Казан, Татарстан китап нәшрияты, 1990.
13. Даль В.И. «Пословицы русского народа». Москва, «Олма- Пресс», 1997.
14. Методик кулланма “Уйный- уйный сөйлибездә”.
15. “Мин татарча сөйләшәм”. УМКны кулланып балаларны татар теленә өйрәтү буенча коррекцион һәм индивидуаль эш өчен жыентык .
- 16.

Аудио һәм видеодисклар

- - Музыкаль әкиятләр : “Сертотмас үрдәк”, “Бардым күлгә, салдым кармак” (Л. Батыр-Булгари музыкасы, А. Алиш, Р. Корбан пьесалары буенча).
- - Музыкаль әкият: “Африка хикмәтләре” (Л. Батыр-Булгари музыкасы, Г. Каюмов пьесасы буенча).
- - Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе (Методик эсбап өчен аудио-кушымта).
- - Анимацион видео (4-5, 5-6, 6-7 яшьтәге балалар өчен эш материалы).
- - Балалар өчен жырлар һәм караоке “Биеләр итек-читекләр”(Л. Батыр-Булгари).
- - Бакча балалары өчен биюләр “Шома бас”.
- - Танцы народов Поволжья.
- “Аэроплан” мультфильмнар студиясенен татар телендәге “Фиксиләр” мультфильмы.

Мультфильмнар (татарчага тәржемә белән)

Союзмультфильм №1:

- - “Гаф исемле мәче баласы”
- - “Көлгенә”
- - “Винни-Пух мажаралары”
- - “Арслан баласы һәм Ташбака ничек жыр жырлаган”.

Союзмультфильм №3:

- “Крокодил Гена”
- - “Чебурашка”
- - “Шапокляк”
- - “Унике ай”
- - “Простоквашинодан өчәү”
- - “Авылда кыш”
- - “Бәләкәч һәм Карлсон”
- - “Карлсон әйләнәп кайтты”
- - “Мияу дип кем әйтте?”
- - “Хат ташучы Кар малай”
- - “Утыз сигез попугай ”
- - “Ә бәлки барып чыгар!”
- - “Буар еланның әбисе”
- - “Бөек ябылыш”
- - “Иртәгә ул иртәгә була”
- - “Койрык өчен күнегү”
- - “Маймылга сәлам”

Союзмультфильм №5:

- - “Коерыклар”,
- “Казлар-аккошлар”,
- “Бер әбинең кәжәсе мажаралары”,
- “Прививкадан курыккан бегемот”,
- “Салам бозау”,
- “Юындыр”,
- “Көнбагышта юлбарыс”,
- “Төлке, куян һәм этәч”,
- “Мәче йорты”.

Татар телендә мультфильмнар.

- -“Өч кыз” (ноутбукта)
- -“Алтын бөртекләр” (ноутбукта)
- -“Төлке белән каз” (ноутбукта)
- -“Кемгә бүләк” (ноутбукта)
- -“Ике кыз” (ноутбукта)
- -“Чукмар белән Тукмар” (ноутбукта)
- -“Кәжә белән Сарык” (ноутбукта)
- -“Су анасы” (ноутбукта)
- -“Агачлар да авырый” (ноутбукта)
- -“Куян кызы” (ноутбукта)
- -“Сертотмас үрдәк”
- - “Мактанчык чыпчык” (ноутбукта)
- - “Бал корты һәм шөпшә” (ноутбукта)
- - “Шүрәле” (ноутбукта)

Г.Тукай шигырьләренә нигезләнәп төшерелгән мультфильмнар.

- “Туган тел”
- “Эш беткәч уйнарга ярый”
- “Бала белән күбәләк”
- “Кызыклы шәкерт”
- “Гали белән Кәжә”
- “Шаян пәси”

- “Ялкау маэмай”
 - “Сөткә төшкән тычкан”
 - “Иргә”
 - “Ай һәм Кояш”
 - “Ак бабай”
 - “Кышкы кич”
 - “Туган авыл”
1. Татарча сөйләшәбез “Минем өем” (аудио-кушымта).
 2. Татарча сөйләшәбез “Уйный- уйный үсәбез” (аудио-кушымта).
 3. Татарча сөйләшәбез “Без инде хәзер зурлар- мәктәпкә илтә юллар” (аудио-кушымта).
 4. Татарча сөйләшәбез “Минем өем” (видео-кушымта).
 5. Татарча сөйләшәбез “Уйный- уйный үсәбез” (видео-кушымта).
 6. “Шома бас” (видео-кушымта).
 7. Туган телдә сөйләшәбез (аудио-кушымта 2-3 яшь).
 8. Туган телдә сөйләшәбез (аудио-кушымта 3-4 яшь).
 9. Туган телдә сөйләшәбез (аудио-кушымта 4-5 яшь).
 10. Танцы народов Поволжья (аудиоһеңтөк).
 11. Татар әкиятләре (аудио- китап).
 12. “Шома бас” мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен биюләр.
 13. “Сертотмас үрдәк” (музыкаль әкият).
 14. Мультфильнар (Союзмультфильм №1).
 15. Татар телендә мультфильнар (Союзмультфильм №2).
 16. Татар телендә мультфильнар (Союзмультфильм №3).
 17. Татар телендә мультфильнар (Союзмультфильм №4).
 18. Татар телендә мультфильнар (Союзмультфильм №5).
 19. “Африка хикмәтләре” (музыкаль әкият).
 20. “Бииләр итек- читекләр” (балалар өчен җырлар).
 21. Мультфильмы к произведениям Габдуллы Тукая.
 22. Мультипликационные фильмы студии “Аэроплан” на татарском языке “Фиксиләр”.
 23. Мультфильнар “Тылсымлы сәхифәләр”.
 24. Планнар УМК (урт., зурл., мәкт.әз. төрк. өчен).
 25. Интерактив уеннар (ДОУ №40).
 26. Пиктограмма уеннары (ДОУ №44).
 27. Рус телле тәрбиячеләр өчен курслар.
 28. “Әкият илендә”.
 29. Программма. Зарипова З. М.
 30. “Танцуют все” Танцы народов Поволжья.

1. Татарча сөйләшәбез “Минем өем” (аудио-кушымта). *(ноутбукта)*
2. Татарча сөйләшәбез “Уйный- уйный үсәбез” (аудио-кушымта). *ноутбукта)*
3. Татарча сөйләшәбез “Без инде хәзер зурлар- мәктәпкә илтә юллар” (аудио-кушымта). *ноутбукта)*
4. Татарча сөйләшәбез “Минем өем” (видео-кушымта). *ноутбукта)*
5. Татарча сөйләшәбез “Уйный- уйный үсәбез” (видео-кушымта). *ноутбукта)*
6. “Шома бас” (видео-кушымта).
7. Танцы народов Поволжья (аудиоһеңтөк).
8. “Сертотмас үрдәк” (музыкаль әкият).
9. Мультфильнар (Союзмультфильм №1).
10. Татар телендә мультфильнар (Союзмультфильм №2).
11. Татар телендә мультфильнар (Союзмультфильм №3).
12. Татар телендә мультфильнар (Союзмультфильм №4).
13. Татар телендә мультфильнар (Союзмультфильм №5).
14. “Африка хикмәтләре” (музыкаль әкият).

15. “Биилэр итек- читеклэр” (балалар өчен жырлар).

16. Г.Тукай шигырьләренә нигезләнеп төшерелгән мультфильмнар:

- “Туган тел”
- “Эш беткәч уйнарга ярый”
- “Бала белән күбөләк”
- “Кызыклы шәкерт”
- “Гали белән Кәжә”
- “Шаян песи”
- “Ялкау маэмай”
- “Сөткә төшкән тычкан”
- “Иртә”
- “Ай һәм Кояш”
- “Ак бабай”
- “Кышкы кич”
- “Туган авыл”

**Күрсәтмә, таратма материаллар, театр эшчәнлегә өчен атрибутлар.
“Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен**

1.А №4 форматында күрсәтмә рәсемнәр	“Минем гаилә” Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	“Ашамлыклар” Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	“Уенчыклар” Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: “Куян өйгә керә, өйдә аю утыра”. “Куян өйдән чыга, сабуллаша”.	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А №3 форматында өй рәсеме	Өй макеты	1 данә
3.А №5 форматында таратма рәсемнәр	“Минем гаилә” Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	“Ашамлыклар” Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 12 данә
	“Уенчыклар” Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлегә өчен	Битлекләр: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә

атрибутлар		
Бармак уеннары өчен атрибутлар	бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен

1. Күрсәтмә рәсемнәр	“Минем гаилә” Малай, кыз рәсемнәре, “Курчакны киендер” уены. Кыз, малай өчен киемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	“Уенчыклар” Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	“Ашамлыклар” Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	“Савыт-саба” Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	“Жиләк-жимешләр” Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	“Яшелчәләр” Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	“Киемнәр” Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	“Өй жиһазлары” Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	“Төсләр” Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	“Саннар” (1дән 10га кадәр)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр	“Минем гаилә” Малай, кыз рәсемнәре, “Курчакны киендер” уены. Кыз, малай өчен киемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	“Уенчыклар” Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә

	Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	
	“Ашамлыклар” Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данә
	“Савыт-саба” Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	“Жиләк-жимешләр” Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	“Яшелчәләр” Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә
	“Киёмнәр” Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	“Өй жиһазлары” Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данә
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): “Өч аю”: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): “Кем нәрсә ярата”: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

**“Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча
6-7 яшьлек балалар өчен**

1.А №4 форматында күрсәтмә рәсемнәр	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан	Һәрберсе 1 данә

	чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	
2.А№5 форматында таратма рәсемнәр	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10 форматында пиктограмма лар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсе 15 данә
15x20 форматында пиктограмма лар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан	Һәрберсе 1 данә

План развития кабинета татарского языка на 2020-2021 учебный год

№ п/п	Содержание	Сроки	Ответственные
1.	Продолжать работу по приведению предметно-развивающей среды кабинета в соответствие с ФГОС ДО.	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
2.	Пополнять программно-методическое сопровождение процесса обучения государственным языкам РТ.	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
3.	Продолжать разрабатывать авторские ИКТ игры.	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
4.	Изготовление атрибутов для кукольного театра: «Кәжә белән сарык» «Чукмар белән Тукмар»	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
5.	Периодически обновлять информационный материал по обучению государственным языкам РТ на стенде ДОУ.	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)

6.	Привести в соответствие с требованиями инструментарий по диагностике.	Октябрь	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
7.	Изготовить дидактические игры по УМК: «Четвертый лишний» «Составь предложение» “Найди и распознай”	Сентябрь Октябрь	Воспитатели по обучению татарскому языку
8.	Изготовить дидактические игры для ООД по обучению родному языку «Бу кемнең баласы?» «Кибет» «Гомумиләштерүче сүزلәр»	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
9.	Пополнить атрибутами сюжетно-ролевые игры: «Кафе», «Аш-су» (муляжи татарских национальных блюд); «Одежда» (рубашки, брюки, платья желтых, карсных, зеленых, синих цветов).	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
10.	Приобрести подставки и накопители для хранения пособий	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
11.	Изготовить лэпбук для детей среднего возраста по УМК	декабрь	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
12.	Пополнить муляжами овощей и продуктов сюжетно-ролевую игру «Кибет»	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
13.	Изготовить альбомы дидактических игр по УМК по возрастам	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
14.	Изготовить альбом «Диалоги для закрепления пройденного материала с детьми в режимных моментах»	Октябрь, ноябрь	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
15.	Пополнять материалами интерактивные магнитные доски по всем возрастам	в течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
16.	Разработать и рецензировать методическое пособие по татарскому фольклору для детей по родному языку.	в течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
17.	Разработка и рецензирование методического пособия для индивидуальной и коррекционной работы с детьми по татарскому языку по проектам УМК.	Октябрь	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
18.	Изготовление сборника дидактических игр «Поиграй-ка» с использованием УМК (из опыта работы педагогов ДОУ)	Декабрь	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
19.	Пополнить муляжами овощей, продуктов, татарских национальных блюд, мебелью, одеждой магазины «Продукты», «Мебель», «Одежды», «Посуда».	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
20.	Разработать цикл авторских ИКТ игр по разучиванию песен на татарском языке.	В течение года	Воспитатель (по обучению татарскому языку)
21.	Пополнять мини-музей новыми	В течение	Воспитатель (по

экспонатами.	года	обучению татарскому языку)
--------------	------	----------------------------

**2020- 2021 нче уку елына
оештырулы белем бирү эшчәнлегә челтәрә**

Төркемнәр	Дүшәмбе	Сишәмбе	Чәршәмбе	Пәнжешәмбе	Жомга
9 төркем <i>уртанчылар</i>	8.45-9.05 9.15-9.35			15.20-15.40 <i>(р/м)</i>	
10 төркем <i>уртанчылар</i>			15.20-15.40 15.50-16.10		8.30-8.50 <i>(р/м)</i>
6 төркем <i>уртанчылар</i>		15.20-15.40		8.40.-8.55 <i>(р/м)</i>	
1 төркем <i>зурлар</i>	10.50-11.10 11.20-11.40	8.40-9.00 <i>(р/м)</i>	10.50-11.10 11.20-11.40		
2 төркем <i>зурлар</i>		10.50-11.10 11.20-11.40	10.25-10.45 <i>(р/м)</i>	10.50-11.10 11.20-11.40	
8 төркем <i>м.ә.т.</i>	16.00-16.30		9.00-9.30 9.40-10.10		9.00-9.30 9.40-10.10
11 төркем <i>м.ә.т.</i>	15.20-15.50	9.00-9.30 9.40-10.10		9.00-9.30 9.40-10.10	

II- кечкенәләр төркеме

№ 3 II - кеч.	9.35-9.50		10.10-10.25		
№ 5 II - кеч.	8.25-8.40			8.25-8.40	

Белем һәм тәрбия бирүне проектлау.

№ п/п	Эчтәлек	Вакыты	Үтәлеше
1.	Диагностика	С	Елга 2 мәртәбә
2.	Йомгаклау шөгьльләре	е	кварталга 1 мәртәбә
3.	Балалар белән күнел ачу чаралары	н	кварталга 1 мәртәбә
4.	Әти – әниләр белән берлектә күнел ачу чаралары	т	кварталга 1 мәртәбә
5.	Әти – әниләргә һәм тәрбиячеләргә консультацияләр	я	ел дәвамында
6.	Ел фасылына бәйле бәйрәмнәр	б	ел дәвамында
7.	Халык бәйрәмнәре	р	ел дәвамында
8.	Шигърият кичәләре үткәрү	ь	ел дәвамында
9.	Төркемнәрдә ата- аналар өчен “Татарча сөйләшәбез” почмакларын тулыландыру	—	ел дәвамында
10.	“Халкым мирасы” мини- музей экспонатлар белән тулыландыру	м	ел дәвамында
11.	Татар теле кабинетын материал техник базалар белән тулыландыру.	а	ел дәвамында
		й	ел дәвамында

12.	Шәһәр, МО, бакча күләмендә үткәрелгән төрле чараларда актив катнашу		ел дәвамында
-----	---	--	--------------

Мәдәни-ял эшчәнлегә (традицион вакыйгалар, бәйрәмнәр, чаралар)

МББФДББС таләпләре буенча, программага традицион вакыйгалар, бәйрәмнәр, чараларның үзенчәлекләренә багышланган “Мәдәни- ял эшчәнлегә” бүлгәгә кертелгән. Мәктәпкәчә яшьтәгә балаларның кызыксынулары буенча мәдәни- ял эшчәнлеген үстерү һәм баланың ялын (пассив һәм актив), эмоциональ иминлеген тәэмин итәргә мөмкинлек бирә, үзенә шөгыл табарга өйрәтә.

№	Эш төрләре	Үтәлү вакыты	Җаваплылар
1.	Мәктәпкә эзерлек төркеме балалары белән УМКны кулланып, әкият сәхнәләштерү	сентябрь	Забирова Г. М.
2.	Музыка житәкчеләре белән берлектә көзгә бәйрәмгә балаларны эзерләү.	октябрь	Забирова Г. М.
3.	Мәктәпкә эзерлек балалары белән ЭРСны кулланып әкиятен сәхнәләштерү.	ноябрь	Забирова Г. М.
4.	Халыкара туган тел көненә багышланган “Дуслык фестивале” исемле чара үткәрү.	февраль	Забирова Г. М.
5.	Татар халкының бөек шагыйре- Муса Җәлилнең туган көненә багышланган “Герой поэт Муса Джалиль” исемле кичә үткәрү.	февраль	Забирова Г. М.
6.	Г. Тукайның туган көненә багышланган музыкаль-әдәби кичә “Тукай безнең күңелләрдә”.	апрель	Забирова Г. М.
7.	Татар халык бәйрәме “Күңелле Сабантуй” үткәрү.	июнь	Забирова Г. М.

Ата- аналар белән бәйләнеш

№	Эш төрләре	Үтәлү вакыты	Җаваплылар
1.	Кечкенәләр төркеменә яңа килгән татар милләтеннән булган балаларның ата-аналары белән анкета үткәрү.	сентябрь	Забирова Г. М.
2.	Урганчылар төркеме балаларының ата-аналары жыелышында “Татарча сөйләшәбез” укыту-методик комплектын кулланып 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү” темасына чыгыш ясау.	сентябрь	Забирова Г. М.
3.	Ата- аналар һәм балалар белән берлектә “Без А. Алиш әкиятләрен яратабыз” темасына конкурс үткәрү.	сентябрь	Забирова Г. М. Төркем тәрбиячеләре

4.	Консультация: “Татарча сөйләшәбез” укыту-методик комплектын һәм инновацион технологияләр кулланып балаларны татар теленә өйрәтү”	октябрь	Забирова Г. М.
5.	Уртанчылар төркеменә йөрүче балаларның ата-аналары белән “Знаете ли Вы, что такое УМК?” темасына анкета үткәрү.	январь	Забирова Г. М. Төркем тәрбиячеләре
6.	Ачык ишекләр көне: Уртанчылар, зурлар, мәктәпкә эзерлек төркеме балалары белән оештырулы белем бирү эшчәнлегенә күрсәтү.	ноябрь	Забирова Г. М. Төркем тәрбиячеләре
7.	Зурлар һәм мәктәпкә эзерлек төркеменә йөрүче балаларның ата-аналары белән “Как Вы оцениваете работу по обучению детей татарскому языку в ДОУ?” темасына анкета үткәрү.	март	Забирова Г. М. Төркем тәрбиячеләре
8.	Балалар бакчасының сайтында укыту-методик комплекты турындагы мәгълүматларны яңартып тору.	ел дәвамында	Забирова Г. М.
9.	Төркемнәрдә “Татарча сөйләшәбез – Говорим по – татарски” исемле ата-аналар почмакларындагы һәм папкалардагы мәгълүматларны яңартып тору.	ел дәвамында	Забирова Г. М.
10.	Ата –аналар белән шәхси консультацияләр һәм әңгәмәләр үткәрү.	ел дәвамында	Забирова Г. М.
11.	Татар теле буенча үткән темаларны кабатлау һәм ныгыту максатыннан видео- дәресләр циклын төзү.	ел дәвамында	Забирова Г. М.
12.	Гомуми ата-аналар жылышына татар телендә концерт номерлары эзерләү.	май	Забирова Г. М.
13.	“Күңелле Сабантуй” темасына балалар һәм ата-аналар белән берлектә рәсем күргәмәсе. “Сабантуй” бәйрәме оештыру.	июнь	Забирова Г. М. Төркем тәрбиячеләре

Кулланылган әдәбият исемлеге

1. Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013елның 17 октябрдә 1155 нче номерлы боекы нигезендә расланган).
2. Татарстан Республикасының “Татарстан Республикасында Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм башка телләр турында” Законы.
3. Зарипова З.М. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2013.
4. Зарипова З.М “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2011
5. Зарипова З.М. “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2012
6. Зарипова З.М. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.
7. Закирова К.В, Муртазина Л.Р. “Әй, уйныйбыз, уйныйбыз”.- Казан, 2013.
8. Зарипова З.М, Исаева Р.С. “Үстерешле уен”.- Казан, 2013.
9. Закирова К.В, Муртазина Л.Р. “Балачак – уйнап - көлеп үсәр чак”.- Казан, 2012.

10. Зарипова З. М. “Балалар бакчасында бердәм белем бирү эшчәнлеге”. – Казан, 2013.
11. Закирова К. В. “Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе”. – Казан, 2013.
12. Хәзрәтова Ф. В. “Туган телдә сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны туган телдә сөйләшәргә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, Казан, 2013.
13. Хәзрәтова Ф. В. “Туган телдә сөйләшәбез”. 5-7 яшьлек балаларны туган телдә сөйләшәргә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, Казан, 2013.